

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI

PEDAGOGICKÁ FAKULTA

Ústav pedagogiky a sociálních studií

Bakalářská práce

Anna Kabelková

**Dopady dotační podpory Operačního programu
Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost na malé a střední
podniky v okrese Znojmo**

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma „Dopady dotační podpory Operačního programu Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost na malé a střední podniky v okrese Znojmo“ vypracovala samostatně a použila jsem pouze uvedených pramenů a literatury.

V Olomouci dne 22. června 2018
Anna Kabelková

.....

Poděkování

Děkuji Ing. Aleně Opletalové, Ph.D. za odborné vedení, cenné připomínky a podnětné rady při zpracování mé bakalářské práce.

ANOTACE

Jméno a příjmení:	Anna Kabelková
Katedra:	Ústav pedagogiky a sociálních studií
Vedoucí práce:	Ing. Alena Opletalová, Ph.D.
Rok obhajoby:	2018

Název práce:	Dopady dotační podpory Operačního programu Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost na malé a střední podniky v okrese Znojmo
Název v angličtině:	The Impactsof Grant Support of the Operational Programme Enterprise and Innovations for Competitiveness on Small and Medium-sized Enterprises in the Distict of Znojmo
Anotace práce:	Bakalářská práce se primárně zaměřuje na dopady Operačního programu Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost u konkrétních podniků a analyzuje celkový proces získání dotační podpory. V rámci pedagogického aspektu práce obsahuje podkapitulu, která se zabývá dosaženou kvalifikací pracovníků dotační poradenské firmy, která se podílela na získání jednotlivých dotačních podpor u podniků. Velmi důležitou součástí práce tvoří výzkumná část, která se zabývá třemi vybranými podniky z okresu Znojmo, u nichž se zjišťují konkrétní dopady získané dotační podpory a také jejich názor na celkový proces získání dotační podpory.
Klíčová slova:	Operační Program Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost, dotační projekt, dotační podpora, dotační proces
Anotace v angličtině:	The bachelor thesis focuses primarily on impacts of Operational Programme Enterprise and Innovations for Competitiveness in particular companies and analysis whole proces of gaining subsidy support. As part of the pedagogical aspect of the thesis, it contains a chapter which deals with the qualification of the staff of the subsidy consultancy company, which participated in the obtaining of individual subsidies for the enterprises. Very important part of the thesis is the research part, which deals with three selected enterprises in the district of Znojmo, impacts of received subsidy and their opinion on the overall proces of obtaining subsidies.
Klíčová slova v angličtině:	Operational Programme Enterprise and Innovations for Competitiveness, project, grant, subsidy process
Přílohy vázané v práci:	Příloha č. 1 Přepis rozhovoru respondenta A Příloha č. 2 Přepis rozhovoru respondenta B Příloha č. 3 Přepis rozhovoru respondenta C
Rozsah práce:	62
Jazyk práce:	Čeština

Obsah

Obsah	5
Úvod.....	7
TEORETICKÁ ČÁST	8
1 Evropské strukturální a investiční fondy	9
1.1 Evropská unie a její vymezení v rámci dotační podpory	10
2 Vymezení základních pojmů	12
2.1 Význam a omezení malých a středních podniků.....	13
2.2 Státní podpora malých a středních podniků	14
3 Operační program Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost	16
3.1 Programové období 2014-2020.....	16
4 Dotační projekt s dotační podporou OP PIK	22
4.1 Náležitosti dotačního projektu	22
4.2 Struktura procesu a hodnocení dotačního projektu poskytovatelem dotace	23
4.3 Rozhodnutí o poskytnutí dotace.....	24
4.4 Realizační fáze dotačního projektu	25
4.5 Vyhodnocení dotačního projektu	26
4.6 Fáze udržitelnosti dotační podpory	27
4.7 Kontrolní systémy státní správy odpovědné v dotačním procesu	27
5 Dotační poradenská firma.....	28
5.1 Odbornost, kvalifikace a praxe zaměstnanců poradenské firmy	28
5.2 Zvyšování odbornosti zaměstnanců poradenské firmy.....	30
6 Dopady dotační podpory na malé a střední podniky	31
6.1 Pozitivní a negativní dopady dotační podpory	31
6.2 SWOT analýza realizace podnikatelského záměru s dotační podporou	32
PRAKTICKÁ ČÁST	34
7 Metodologická část	35
7.1 Výzkumné otázky.....	35
7.2 Způsob výběru respondentů a jejich charakteristika	35
7.3 Zvolená výzkumná strategie a její odůvodnění.....	37
7.4 Technika strukturovaného rozhovoru	37
8 Analýza získaných dat.....	38
8.1 Dotační politika pro MSP	38
8.1.1 Spokojenost s dotační politikou.....	38
8.1.2 Dostatečnost finanční podpory pro MSP	39

8.1.3 Adekvátnost propagace dotační podpory v ČR	39
8.1.4 Povědomí o Operačním programu Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost	39
8.1.5 Důvod podání žádosti v programu OP PIK.....	40
8.1.6 Okolnosti rozhodující o podání žádosti	40
8.1.7 Předchozí zkušenosti s dotační podporou	41
8.2 Proces získání dotace a administrativní úkony spojené s dotací	41
8.2.1 Struktura podnikatelského záměru	41
8.2.2 Nutnost zajištění finančních zdrojů na investici	41
8.2.3 Vypracování žádosti o dotaci	42
8.2.4 Spokojenost s výsledkem práce poradenské dotační firmy	42
8.2.5 Náročnost administrativních úkonů v průběhu dotační podpory.....	43
8.2.6 Spokojenost s postupy Ministerstva Průmyslu a obchodu při získávání dotací	43
8.2.7 Opětovné využití dotační podpory	43
8.3 Dopady dotační podpory na ekonomiku podniku	44
8.3.1 Hodnocení vlivu dotační podpory na ekonomiku podniku	44
8.3.2 Posílení konkurenceschopnosti podniku vlivem dotace	44
8.3.3 Největší přínosy spojené se získáním dotace	45
8.3.4 Negativní dopady dotační podpory.....	45
8.4 Shrnutí výsledků výzkumu	45
9 Závěr	47
10 SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ	49
11 Seznam použitých zkratk	52
12 Seznam tabulek	53
13 Seznam příloh	54
13.1 Příloha č. 1 – Přepis rozhovoru respondenta A.....	54
13.2 Příloha č. 2 – Přepis rozhovoru respondenta B	57
13.3 Příloha č. 3 – Přepis rozhovoru respondenta C	60

Úvod

Problematika dotační podpory z fondů Evropské unie je v dnešní době velmi populárním tématem. Stále více se objevují otázky, zdali jsou získané dotace opravdu tak prospěšné a účelové, za které se považují, nebo mají i své záporné stránky. Konkrétně se budu v práci zabývat Operačním programem Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost, jehož řídicím orgánem je Ministerstvo průmyslu a obchodu. Moji prvotní motivací k volbě tématu bylo hloubkově poznat tuto problematiku a vytvořit si na ni ucelený názor. Dále jsem také chtěla zjistit postoj k této problematice ze strany samotných žadatelů o dotační podporu.

Hlavním cílem práce je zjistit dopady dotační podpory konkrétního programu na jednotlivé podniky a analyzovat celkový proces získání dotační podpory. Teoretická část práce obsahuje celkem 6 kapitol, které se dělí na jednotlivé podkapitoly. První kapitola se zaměřuje na základní charakteristiku Evropských strukturálních fondů, a operačních programů v období 2014-2020, které jsou zastřešovány již zmíněnými fondy. Druhá kapitola vymezuje problematiku spojenou s malými a středními podniky. Třetí kapitola definuje samotný Operační program Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost a programové období. Čtvrtá kapitola se zabývá procesem a jednotlivými fázemi dotačního projektu. Pátá kapitola charakterizuje konkrétní dotační poradenskou firmu. Podkapitola páté kapitoly popisuje dosaženou kvalifikaci pracovníků dotační poradenské firmy, což je pedagogický aspekt obsažený v bakalářské práci. Poslední šestá kapitola se zaměřuje na dopady spojené s dotační podporou a obsahuje také SWOT analýzu dopadů dotační podpory. Praktickou část tvoří celkem dvě kapitoly (označené čísly 7 a 8), které obsahují podkapitoly. Podkapitoly uvedené u osmé kapitoly se dále skládají z jednotlivých oddílů. Sedmá kapitola se zaměřuje na popis metodologické části výzkumu. Osmá kapitola se věnuje konkrétní analýze získaných dat od respondentů. Zvolenou strategií při sběru dat se stala kvalitativní metoda výzkumu. Dle mých kritérií byli stanoveni tři respondenti. Na základě toho jsem jako techniku výzkumu zvolila strukturovaný rozhovor. Prostřednictvím získaných dat z rozhovorů jsem následně provedla analýzu získaných dat a shrnutí výsledků výzkumu.

Bakalářská práce je svoji strukturou cílena na laickou veřejnost, které by měla podat konkrétní představu o dopadech dotační podpory a principu jejího procesu a fungování. Další cílovou skupinou jsou přímo potencionální žadatelé o dotační podporu, kteří vyhledávají stručný a jasný přehled o této problematice. Věřím, že moje práce najde v budoucnu správné využití.

TEORETICKÁ ČÁST

1 Evropské strukturální a investiční fondy

Tato kapitola se zaměřuje na přesnou charakteristiku jednotlivých Evropských strukturálních a investičních fondů (dále jen ESIF) a na jejich přesné využití v rámci dotační podpory zprostředkované z Evropské unie (dále jen EU).

Strukturální fondy EU disponují významnými finančními nástroji pro členské státy EU. Zaměření evropských fondů vychází z principů regionální politiky EU, nebo-li tzv. kohezní politiky. *„Nejobecnějším cílem kohezní politiky formulovaným v unijním právu je posílení soudržnosti Evropské unie ve třech svých dimenzích – hospodářské, sociální a územní“* (Svoboda, 2016, str. 13). Zvýšená pozornost je věnována právě méně vyspělým zemím a regionům na území EU. Oproti tomu bohatší státy se snaží vyrovnávat rozdíly a podílejí se na rozvoji chudších států, aby se budovala rovnoměrná ekonomická i sociální stabilita ve všech státech EU (MMR 2015).

„Podmínky a pravidla pro fungování všech ESI fondů jsou z evropské úrovně definována nařízením Evropského parlamentu a Rady č.1303/2013 (tzv. obecné nařízení)“ (MMR, 2015).

V červenci roku 2014 požadovala Evropská komise výčet přesných programů na aktuální programové období 2014-2015, které budou zastřešovat jednotlivé finanční prostředky z ESI fondů EU. Na základě možnosti, abychom mohli tyto finanční dotace získat, Česká republika stejně tak jako ostatní členské země musela předložit konkrétní koncepci operačních programů, přes které pak budou dotace čerpány. Sestavení jasných struktur programů samozřejmě musí vycházet z úrovně ekonomiky, sociální problematiky a dalších vlivných aspektů dané země. Každá členská země má své slabiny v něčem jiném. Sestavení jednotlivých programů musela nejdříve odsouhlasit vláda České republiky (MMR 2015).

ESI fondy zahrnují: Evropský fond pro regionální rozvoj (dále jen EFRR/ERDF), Evropský sociální fond (dále jen ESF), Fond soudržnosti (dále jen FS), Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova (dále jen EAFRD), Evropský námořní a rybářský fond (dále jen EMFF). Mezi ostatní fondy se řadí Fond solidarity, a Evropský fond pro přizpůsobení se globalizaci (MMR 2015).

Cílem EFRR/ERDF je modernizace a podpora ekonomiky prostřednictvím realizace investičních projektů. Jedná se například o výstavbu silnic, obnovu sportovních areálů apod.

ESF se zaměřuje na realizaci neinvestičních projektů týkající se zaměstnanosti a rozvoje lidských zdrojů (rekvalifikace, rozvoj vzdělávacích programů, apod.).

FS podporuje rozvoj chudších zemí, nikoli regionů. Zaměřuje se na větší investiční projekty v oblasti dopravní infrastruktury, ochrany životního prostředí, energetické účinnosti a obnovitelných zdrojů energie.

EAFRD podporuje zvýšení konkurenceschopnosti zemědělství a lesnictví. Zaměřuje se na zlepšení životního prostředí a zvýšení kvality života ve venkovských oblastech.

EMFF přispívá ke zvýšení konkurenceschopnosti a ochraně životního prostředí. Podporuje realizaci projektů související s mořským i vnitrozemským rybolovem (MMR 2015).

Výše uvedené ESI fondy mají tedy na starost celou řadu konkrétních programů. Právě přes tyto programy se čerpají finanční prostředky z těchto fondů.

1.1 Evropská unie a její vymezení v rámci dotační podpory

Problematika EU je v dnešní době často středem pozornosti. Většina lidí si EU spojuje a zajímá se o ni teprve od té doby, kdy naše země vstoupila do tohoto společenství. Ale nutno podotknout, že prvotní základy EU vznikly již před dávným časem.

„Za zrod současného úsilí o evropskou integraci se správně pokládá Evropské Společenství uhlí a oceli, které bylo založeno 18.5.1951 v Paříži“ (Strejček, 2016, str. 21).

První myšlenky na evropskou integraci začali pronikat navenek právě při podepsání smlouvy o Společenství uhlí a oceli. Smlouva měla jasně stanovenou dobu, po kterou bude brána za platnou. Výše platnosti byla stanovena na padesát let. Svoji platnost pozbyla teprve v roce 2002. (Strejček 2016) Teprve až se schválením amsterdamské novely Smlouvy o EU v roce 1997, došlo k získání soudobé podoby evropské integrace (Pajas, Rossiter 2000).

EU je tedy velmi úzce spjata s rokem 1997, kdy byla přijata již zmíněná novela a tím byla ustanovena politika hospodářské a sociální soudržnosti. Tato politika je považována za nejdůležitější v rámci EU, jejími nástroji jsou mj. i národní a regionální operační programy. (Boháčková, Hrabánková 2009) „Amsterdamská smlouva definuje: *„na podporu svého celkového harmonického rozvoje Společenství rozvíjí a sleduje činnosti vedoucí k posilování své hospodářské a sociální soudržnosti. Společenství usiluje zejména o snižování rozdílů mezi úrovní rozvoje různých regionů a zaostalosti nejvíce znevýhodněných regionů nebo ostrovů, včetně venkovských oblastí“* (Wokoun a kol. 2011).

Významný přínos učinila Komisařka Hübnerová, která zdůraznila u příležitosti setkání na vysoké úrovni ve slovinském Mariboru potřebu investic do budoucnosti. Na základě strategických dokumentů EU se vytvářejí programové plány na sedmiletá období, která jsou nazývána programovacími obdobími. Programovací období mají vyčleněny finanční

prostředky pro dosažení stanovených záměrů, pravidla a priority (Boháčková, Hrabánková 2009).

Být součástí společenství EU České republiky tedy přináší nespočet benefitů, které lidé v naší zemi využívají. Těžko povědět, jak by celostátní ekonomie vypadala, nebýt možnosti čerpání financí z dotačních podpor EU. Samozřejmě aby mohla naše země finanční prostředky odčerpávat, musíme také určité finance odvádět EU. I přesto je ale více než zřejmá skutečnost, že být součástí tohoto společenství se nám zatím opravdu vyplácí.

2 Vymezení základních pojmů

Kapitola obsahuje vymezení základních pojmů z oblasti zkoumané problematiky. Předpokladem pro správnou orientaci a porozumění v této problematice, je nutno nejdříve správně nazvat všechny pojmy, které jsou základem celé této práce.

Nejdříve je potřeba zmínit, co je to dotační podpora (nebo-li dotace). Dotační podporou se v rámci této problematiky rozumí finanční podpora, která vede k rozvoji daného subjektu (v tomhle případě podniku). Dotační podporu subjektům poskytuje stát, a vždy by měla být poskytnuta ve veřejném zájmu. Za výstižné lze považovat vymezení z Mezinárodního účetního standardu IAS 20, kde je definována dotace takto: *„Státní dotace představují podporu státu ve formě převodu prostředků podniku výměnou za minulé nebo budoucí splnění určitých podmínek týkajících se provozních činností podniku. Vylučují ty formy vládní podpory, pro které se nedá přiměřeně stanovit cena, a transakce se státem, jež se nedají odlišit od normálních obchodních transakcí podniku“* (Mezinárodní účetní standardy 2000, str. 56).

Dalším důležitým pojmem je projektový management. *„Projektový management je aplikace znalostí, dovedností, nástrojů a technik na činnosti v projektu tak, aby projekt splnil požadavky na něj kladené. Zahrnuje plánování, organizování, monitorování a předávání zpráv o všech aspektech projektu a motivaci všech zúčastněných dosáhnout cílů projektu.“* (Korecký, Trkovský, 2011, str. 37).

V návaznosti na projektový management je nutné objasnit pojem dotační projekt. Dotačním projektem se v téhle problematice rozumí celistvý plán, který má jasné vymezení a přesnou strukturu od přípravy projektu až po jeho realizaci. V našem případě se jedná o tzv. investiční projekty. *„Pod investičními projekty rozumíme celou škálu projektů, které jsou primárně zaměřeny na pořízení nebo zhodnocení majetku, počínaje stavbou nového výrobního závodu až po nákup strojů nebo zařízení potřebných pro výrobu nebo i nevýrobní aktivity podniku“* (Korecký, Trkovský, 2011, str. 58).

Samotná příprava a realizace dotačního projektu není lehká záležitost. V této souvislosti se setkáváme také s firmami, které se na projekty zaměřují. Jedná se o dotační poradenské firmy. Dotační poradenská firma poskytuje svým klientům odborné poradenství v problematice dotační podpory. Firma je tedy pověřena přípravou, vypracováním a následně odevzdáním projektu.

Posledním důležitým vymezením jsou malé a střední podniky, které jsou samostatně popsány v následující kapitole.

2.1 Význam a omezení malých a středních podniků

Význam malého a středního podnikání je pro ekonomii státu velmi důležité. Malé a střední podniky (dále jen MSP) tvoří v České republice největší část podnikatelských subjektů. MSP udržují kvalitu a ojedinělost výrobků na domácím trhu. Významným dílem také přispívají k podpoře zaměstnanosti lidí v jednotlivých regionech. Dle zprávy Ministerstva Průmyslu a obchodu (dále jen MPO) o vývoji malého a středního podnikání z roku 2016 tvořil podíl MSP 99,8 % (mpo.cz, 2017, [online]).

Z podstaty věci, pro vymezení malého a středního podnikání neexistuje pouze jedna jediná definice. V rámci dotační politiky je však směrodatný výklad vycházející z přílohy č. 1 Nařízení komise (EU) č. 651/2014 ze dne 17. června 2014. Dle této přílohy je za mikropodnik, malý a střední podnik považován podnikatel, který zaměstnává méně než 250 zaměstnanců, a jeho bilanční suma rozvahy nepřesahuje 43 mil. EUR nebo má roční obrat nepřesahující 50 mil. EUR. Malým podnikatelem je podnikatel, jenž zaměstnává méně než 50 zaměstnanců, a jeho roční obrat nebo bilanční suma roční rozvahy nepřesahuje 10 mil. EUR. Mikropodnikem je podnikatel, který zaměstnává méně než 10 zaměstnanců a jeho roční obrat nebo bilanční suma roční rozvahy nepřesahuje 2 mil. EUR (EUR-Lex, 2014, [online]).

V rámci Operačního programu Podnikání a inovace bylo podpořeno celkem 298 projektů realizovaných malými a středními podnikateli v celkové hodnotě 1 168 295 471 Kč. V rámci Operačního programu Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost (dále jen OP PIK) bylo rozhodnuto, že bude dotací podpořeno celkem 575 projektů MSP v celkové hodnotě 2 865 035 007 Kč (mpo.cz, 2017, [online]).

Význam MSP není pouze ekonomický, ale rovněž společenský. Společenský přínos spočívá zejména v oživení regionů a vzniku pracovních příležitostí (Mulačová, Mulač 2013).

MSP mají rovněž svá úskalí a omezení. Omezení MSP spočívá v menší ekonomické síle, horším přístupu ke kapitálu, což omezuje jejich možnosti rozvíjet další kapacity. MSP mají slabší pozici ve veřejných soutěžích o státní zakázky. Nemohou vyvíjet svoji činnost v oblastech, kde je třeba velkých investic. Tyto podniky si nemohou dovolit investovat do špičkových manažerů, obchodníků, vědců apod. Velký počet inovací vzniká právě v MSP, avšak jedná se spíše o inovace nižších řádů (Veber, Srpová a kol. 2012).

2.2 Státní podpora malých a středních podniků

Synek, Kislingerová a kol. (2010, str. 375) uvádí, že: *„I když malé a střední podniky jsou rovnocennými účastníky trhu, jejich vznik a první kroky jsou poznamenány určitým znevýhodněním ve srovnání s velkými podniky.*

Mulačová, Mulač (2013, s. 46) ve své publikaci zmiňují, že: *„Pro zlepšení podnikatelského prostředí a zvýšení mezinárodní konkurenceschopnosti ČR byly přijaty zásadní strategické dokumenty, mezi něž patří Strategie mezinárodní konkurenceschopnosti ČR na roky 2012 až 2020, Koncepce podpory malých a středních podnikatelů na období let 2014-20, Strategický rámec udržitelného rozvoje ČR platný od roku 2010, Národní inovační strategie.“*

MSP jsou podporovány různými formami:

- *„motivací aktivní populace k podnikání a neustálý růst odbornosti,*
- *usnadnění vzniku, registrace a rozběhu nových firem a stabilizace existujících,*
- *poskytování zvýhodněných služeb v poradenství,*
- *nabídka různých forem dotací a podpor,*
- *poskytování daňových výhod,*
- *dostupnost podnikatelských úvěrů,*
- *nabídka nízkých nájmu v podnikatelských objektech“*(Mulačová, Mulač, 2013, s. 52).

Dotace a podpory mohou malé a střední podniky využívat z různých programů dle jejich záměru. Stát podporuje nově vznikající firmy, tzv. start-upy prostřednictvím programu CzechStarter, který spočívá ve zvýhodněných službách mentoringu a poradenství. Díky projektu CzechAccelerator se mohou české start-upy zúčastnit tříměsíčního akceleračního programu v Silicon Valley, New Yorku, Londýně a Singapuru. CzechDemo podporuje malé a střední podniky v účasti na mezinárodních konferencích. Prostřednictvím projektu CzechMatch mohou malé a střední podniky zúčastnit seminářů a navázat kontakt se zahraničními obchodními partnery(mpo.cz, 2017, [online]).

V současné době jsou malé a střední podniky podporovány zejména z Operačního programu Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost, jež je podrobně popsán v třetí kapitole. Zřejmá je i podpora z ostatních resortů, které se snaží výrazně přispívat k podpoře MSP.

Ministerstvo zahraničních věcí napomáhá malým a středním podnikům při jejich vstupu na cizí trhy prostřednictvím ekonomické diplomacie a projekty zahraniční spolupráce a programu OECD Eurasia. Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy podporuje malé a střední podniky prostřednictvím programů zejména v oblasti výzkumu a vývoje. Aplikovaný výzkum a vývoj podporuje také Technologická agentura ČR. Ministerstvo pro místní rozvoj podporuje malé a střední podniky v oblasti cestovního ruchu a sociálního bydlení(mpo.cz, 2017, [online]).

3 Operační program Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost

Operační program Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost je program, který byl schválen relativně nedávno. Programové období započalo v roce 2014 a bude končit v roce 2020. V uplynulém programovém období 2007-2013 byl jeho předchůdcem Operační program Podnikání a inovace. Aktuální program má tedy navíc v názvu velmi důležité doplnění, a to slovo konkurenceschopnost. V dnešní době a aktuální situaci nejen na evropském ale i celkově na světovém trhu je opravdu konkurence mezi podniky velmi vysoká. Proto si tento program klade za hlavní cíl, aby české podniky z různých odvětví byly natolik vyspělé a silné aby byly skutečně rovnocennou konkurencí ostatním podnikům na celosvětovém trhu. Důležité je tedy vytvořit udržitelnou a konkurenceschopnou ekonomiku státu, která se opírá o znalosti a inovace. Operační program byl schválen vládou České republiky dne 14.července 2014 a následně byl 29.dubna 2015 schválen i Evropskou komisí. Operační program je základním dokumentem Ministerstva pro místní rozvoj (dále jen MMR). Čerpání finančních prostředků probíhá prostřednictvím Evropského fondu pro regionální rozvoj (MMR 2015).

Struktura programu vychází z principů kohezní neboli soudržné politiky, která je základem pro EU. Program je zaměřen na MSP, které se snaží pomocí grantů posilovat jejich růst a vylepšovat technologie. Kladen je samozřejmě i velký důraz na ekologické principy, na které je EU zaměřena. Podporované jsou například ekologicky obnovitelné zdroje, nízkouhlíkové technologie, modernizace energetické infrastruktury, inovace v informačních a komunikačních technologiích a další. Cíleno je také na vědecko-výzkumné aspekty, které jsou preferované (MMR 2015). „*Větší pozornost je věnována spolupráci s hospodářskými a sociálními partnery, zástupci regionů a ostatními resorty za účelem dosažení vyšší efektivity intervencí*“ (Veverková, Kroupa 2017, str. 18)

3.1 Programové období 2014-2020

Již v roce 2010 Evropská komise představila oficiální zprávu, která zhodnotila veškeré aspekty tehdejšího rozpočtového rámce programového období 2007-2013. Podle této zprávy se následně odvíjela konstrukce návazného rozpočtu pro stávající programové období 2014-2020. Vznesené návrhy se však setkaly s nevolí ostatních členských států EU, hlavně z důvodu, že Evropská komise vznesla doporučení zvýšit hodnotu Národního hrubého produktu na více než 1%. Primárním vytyčeným cílem bylo, že nový rozpočtový rámec by měl být více

flexibilní a neměl být takový důraz na to, která země přispívá větším množstvím finančních prostředků a která naopak méně. Také měly být navýšeny výdaje především na problematiku infrastruktury, vzdělávání a výzkumu. V roce 2012 započalo jednání o tomto rozpočtovém rámci v Radě EU. Po mnohačetných jednáních byl stávající rozpočtový rámec schválen v roce 2013 (Tunkrová, 2013). „*Maximální výdaje byly stanoveny na 959,99 mld. EUR (v cenách z roku 2011) v závazcích, tj. 1% HNP EU pro 28 členských států, což znamená, že ve srovnání s roky 2007-2013 došlo k reálnému snížení o 3,4% a vůbec poprvé k redukci celkových výdajů*“ (Tunkrová, 2013, str. 168).

Aktuální programové období vychází tedy ze strategie Evropa 2020, která popisuje pět základních cílů, kterých se v horizontu šesti let bude snažit EU dosáhnout. Koncepce Evropa 2020 je součástí Společného strategického rámce, který je dokumentem Evropské komise. Cíle koncepce jsou orientovány především na ekologickou problematiku, nezaměstnanost, výzkum, rovnocennost vyspělosti evropských států. Největší podíl rozpočtu se vkládá právě do zaostalejších regionů v EU. Základní myšlenky, které jsou základem programového období, jsou především kohezní (soudržná) politika a dohoda o partnerství. Bez těchto dvou aspektů by se realizace a výsledky mohli minout účinku (MMR 2015).

„*Dohoda o partnerství je strategickým dokumentem, založeným na důsledné analýze současné sociální a ekonomické situace, ekonomických trendů a potřeb České republiky, na jejichž základě jsou stanoveny priority pro financování v letech 2014-2020*“ (MMR, 2015, str.8).

V rámci samotného programu OPPIK byly stanoveny čtyři specificky zaměřené osy specifických cílů, kterými se program řídí a kterých se bude snažit v programovém období 2014-2020 dosáhnout.

- „*Prioritní osa 1: Rozvoj výzkumu a vývoje pro inovace*
- *Prioritní osa 2: Rozvoj podnikání a konkurenceschopnosti malých a středních firem*
- *Prioritní osa 3: Účinné nakládání energií, rozvoj energetické infrastruktury a obnovitelných zdrojů energie, podpora zavádění nových technologií v oblasti nakládání energií a druhotných surovin*
- *Prioritní osa 4: Rozvoj vysokorychlostních přístupových sítí k internetu a informačních a komunikačních technologií*
- *Prioritní osa 5: Technická pomoc*“ (MMR 2015, str.17).

3.2 Komparace s předchozím programovým obdobím 2007-2013

Při detailnějším prozkoumání předchozího programového období 2007-2013, lze zpětně nalézt mnoho nedostatků, které se staly jistým předmětem ke zlepšení v programovém období 2014-2020.

Je nutné zmínit fakt, že některé finanční prostředky, které byly pro Českou republiku určeny, se nestihly dostatečně dočerpát v programovém období 2007-2013. Následkem toho stát přišel celkem v roce 2013 o částku 0,4 mld. EUR a v roce 2014 o 0,3 mld. EUR. V novém programovém období je samozřejmě nutné se zaměřit na aspekt inovativnosti a pokrokovosti. Bohužel faktem je, že všechny operační programy, které byly určeny pro aktuální programové období, byly spuštěny s velkým zpožděním, a to sice až v roce 2015. (Veverková, Kroupa 2017) Tato vzniklá situace poukazuje na stále přítomné mezery v organizovanosti a v celkovém vedení příslušných resortů, které za tyto úkony zodpovídají.

V oblasti základních vymezených cílů určená pro programová období si lze všimnout následujících rozdílů. V programovém období 2007-2013 se cíle zaměřovali zejména na princip konvergence, regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost a evropskou územní spolupráci. Celková výše vymezených finančních prostředků (alokace) činila 26,5 mld. EUR. Finančními nástroji se staly tři ESF fondy a to sice FS, ERDF, ESF (MMR 2015). Oproti tomu v programovém období 2014-2020 se hlavní cíle zaměřují zejména na investice pro růst a zaměstnanost a evropskou územní spolupráci. Celková výše finančních prostředků byla vymezena na 23,96 mld. EUR. Finančními nástroji se stalo celkem pět ESF fondů a to sice EFRR, ESF, FS, EZRV a ENRF (MMR 2015). Z těchto uvedených skutečností tedy vyplývá, že minulé programové období své zaměření cílů soustředilo především do oblasti konkurenceschopnosti jednotlivých regionů v rámci státu, kdežto aktuální programové období se již daleko více zaměřuje na problematiku konkurenceschopnosti s ostatními zahraničními trhy. V aktuálním programovém období je patrné navýšení finančních nástrojů, přes které se dotační podpora bude odčerpávat, ale naproti tomu je výrazné snížení celkové alokace pro Českou republiku.

Významný rozdíl a inovace nastala při realizování nového informačního systému. Pro minulé programové období byl jako informační systém vytvořen Eaccount, který však nebyl dostatečný v různých aspektech. Pro aktuální programové období byl vytvořen systém s názvem MS2014+. Brožura MMR (2015, str. 12) charakterizuje informační systém takto: „MS2014+ je základním nástrojem pro sledování využívání finanční pomoci z ESIF fondů a vyhodnocování realizace kohezní politiky na národní úrovni.“ Základními požadavky, které

stály na začátku celého vytvoření systému, byl hlavně důraz na zlepšení efektivity a řízení čerpání dotační podpory, celistvost zjednodušení systému, elektrizovaná podoba všech úkonů spojené s čerpáním dotací (MMR 2015). V oblasti počtu sestavených operačních programů pro aktuální programové období došlo ke značnému poklesu oproti minulému období. Jedním z důvodů je samozřejmě princip zjednodušování, ale také nastávali problémy s orientací, ze strany žadatelů, kteří nevěděli, pod jaký operační program jejich druh dotační žádosti spadá. V oblasti metodiky a pravidel, které jsou stanoveny pro dotační podpory, došlo v aktuálním období k vymezení jasných přesných metodických pokynů. Oproti minulému období, kdy byla nejednotnost v metodických pokynech, a z toho důvodu byli žadatelé o dotaci zmateni. (MMR 2015).

Nejvýraznějším problémem však bylo v minulém období, že když docházelo k ukončení tohoto období, kontrolní systémy zjistili značnou nevyčerpanost všech finančních prostředků a začali ze dne na den vyhlášovat nové výzvy o dotaci, které nikdo dopředu nemohl předpovídat. Nyní už orgány státní správy mají povinnost zveřejnit přesný harmonogram výzev, které sice nemusí být teď aktuální, ale stanou se aktuálními v budoucnu. V minulém období také docházelo k různým nepříjemnostem v souvislosti s dotační podporou z EU. Nastalo mnoho případů korupčních kauz spojených právě s dotacemi. V aktuálním období je velký důraz na zpřísnění sankcí za nedodržení či porušení pravidel.

V rámci kontrolních systémů státní správy, které mají na starosti monitorovat a kontrolovat řádné čerpání finančních prostředků, došlo v aktuálním období k vytváření centrálního plánu pravidelných finančních kontrol. (dotaceeu.cz, 2015, [online]).

V rámci samotného OP PIK došlo k výrazným změnám oproti minulému programovému období. Došlo k změně samotného názvu operačního programu, kdy v minulém období nesl název Operační program Podnikání a inovace. V aktuálním období se program výrazně zaměřuje na inovaci a zapojení co nejvíce IT technologií mezi podnikatelské subjekty, spolupráci podnikatelských subjektů s výzkumnými týmy, použití výsledku vzešlých z výrobního výzkumu a vývoje (MMR 2015).

3.3 Podmínky plnění programu

Operační programy jsou vyhotoveny na programovací období členskými státy EU, které mají zájem na získání dotačních prostředků z evropských fondů. Programy jsou schvalovány Evropskou komisí, jak již bylo zmíněno.

Při čerpání dotačních prostředků je třeba postupovat podle principů EU – účelně, hospodárně, efektivně, transparentně. Důležité je také pro předkládání projektů, aby byly potřebné, kvalitně zpracované, proveditelné, zajistily udržitelný rozvoj a nediskriminační přístup. Projekty jsou především realizovány na místech a v odvětvích, kde dochází k oslabení trhu. V rámci operačních programů jsou definovány jednotlivé dotační výzvy. Pravidla těchto výzev jsou alfou a omegou všech poskytovatelů i žadatelů o dotaci. Nejprve je nutné projít veškeré materiály, které se k dané výzvě vztahují. (MMR 2015)

Každý dotační projekt definuje základní cíl, kterého je třeba dosáhnout. Realizace projektu je pro každého žadatele složitý, časově a administrativně velmi náročný proces. Neméně náročné je to také pro řídicí orgány, jejichž úkolem je důkladná kontrola, prověřování údajů, mentoring, zodpovídání nejasností, školení žadatelů, apod.

Vyhlášená výzva obvykle obsahuje kritéria, na základě nichž si žadatel o dotaci vybere vhodný dotační titul.

„Existují dva druhy výzev – kolová a průběžná.

Průběžná výzva – „Příjemcům, jejichž projekty splní dané podmínky, je poskytována podpora v pořadí, v jakém podali žádost o podporu, až do přidělení celé alokace výzvy na jednotlivé projekty.“

Kolová – „Jedná se o soutěžní typ výzvy, kde jsou projekty porovnávány mezi sebou. Podporu obdrží projekty, které splní podmínky výzvy, v pořadí od nejlepšího podle výsledku věcného hodnocení až do přidělení celé alokace výzvy. Výběr projektů musí být proveden až po zhodnocení všech projektů (v případě, že požadovaná výše podpory všech předložených projektů nepřekračuje alokaci výzvy, je možné provést výběr dříve.) Výzva je obvykle vyhlášená na kratší dobu“ (strukturální fondy.cz, 2013, [online]).

Další důležité náležitosti, které vyhlášená výzva musí obsahovat:

- a) *„Cíl a zaměření výzvy*
- b) *Základní pojmy*
- c) *Informace o tom, kdo poskytuje podporu, kdo přijímá žádosti, kdo provádí hodnocení a konzultace*
- d) *Cílová skupina a vymezení žadatelů o podporu a příjemců podpory (obor podnikání, právní forma, velikost podniku, ...)*
- e) *Povinné splnění nařízených indikátorů*
- f) *Způsobilé výdaje na něž je možné žádat o dotaci*
- g) *Způsob a náležitosti předložení žádosti o dotaci a další postupy při realizaci projektu*
- h) *Forma a výše dotace*
- i) *Cílové území*
- j) *Přílohy k výzvě*
- k) *Ostatní podmínky výzvy a ustanovení“ (dotaceu.cz, 2014, [online]).*

4 Dotační projekt s dotační podporou OP PIK

Základní podmínkou úspěchu získání dotace je vymezení kvalitního podnikatelského záměru (dále jen PZ) a samotné vypracování dotačního projektu. Projekt musí obsahovat přesně stanovené cíle, rozpočet, dobu realizace a musí být efektivní, udržitelný a návratný. Dalším důležitým aspektem projektu je zajištění jeho financování. Právě dotační podpora umožňuje podnikatelům dosáhnout výrazně kratší doby návratnosti investice. Kvalita vymezeného PZ rozhoduje o tom, zdali je možné na plánovanou investici získat dotační podporu ze strukturálních fondů EU.

4.1 Náležitosti dotačního projektu

Dotační projekt musí splňovat určité náležitosti vymezené v jednotlivých Výzvách programu OP PIK. Jedná se jednak o splnění společných podmínek pro žadatele napříč celým OP PIK, tak i o splnění specifických podmínek vymezených v dané Výzvě. Struktura dotačního projektu a informace v něm uvedené musí bezpodmínečně plnit stanovené podmínky a přijatelnost žadatele dle specifických pravidel a podmínek programu, do kterého podnikatelský subjekt (firma) podává žádost o dotaci.

V této kapitole se zaměřuji konkrétně na program OP PIK –TECHNOLOGIE. Komplexní dotační projekt zde musí splňovat a obsahovat tyto náležitosti:

1) Žádost o dotaci

Žádost o dotaci se podává prostřednictvím Informačního systému konečného příjemce (ISKP). Struktura žádosti je předdefinována v ISKP šablonou, do které žadatel vyplňuje požadované informace. Žádost o dotaci obsahuje souhrn informací, dat a údajů plynoucích z podnikatelského záměru. Žadatel o dotaci musí při odeslání žádosti opatřit tento dokument elektronickým podpisem v souladu se způsobem jednání uvedeným v Obchodním rejstříku.

2) Podnikatelský záměr

Podnikatelský záměr v programu TECHNOLOGIE obsahuje údaje a informace o žadateli v předepsané struktuře. Jedná se o informace týkající se charakteristiky žadatele, historie a současnosti žadatele, předmětů podnikání, kvalifikace žadatele, místa realizace projektu, popisu udržitelnosti projektu, přesné specifikace a charakteristiky investic, popis cílů a splnění indikátorů povinných naplnění, popis

konkurenceschopnosti žadatele, vliv projektu na životní prostředí, podrobnou specifikaci pořizovaných technologií, SWOT analýzu žadatele i projektu, časový harmonogram, marketingovou strategii, strukturovaný rozpočet a finanční analýzu projektu.

3) Prohlášení žadatele k žádosti o podporu BEZ de minimis

Jedná se o prohlášení žadatele, ve kterém je uvedena tzv. podpora de minimis. Prohlášení se dokládá pro ověření, že žadatel nepřesáhl za poslední tři roky podporu 200 000 EUR v režimu de minimis (agentura-api.org, 2016, [online]).

4) Formulář finančního výkazu (finanční analýza)

Jedná se o formulář obsahující data firmy za poslední dvě uzavřená účetní období. Tato finanční analýza ověřuje, zdali firma splňuje podmínky finančního zdraví pro získání dotace a vypovídá o ekonomické stabilitě/nestabilitě svého podniku.

5) Rozvaha a Výkaz zisku a ztráty, společně s Přílohou k účetní závěrce za poslední tři uzavřené účetní roky firmy.

6) Nepovinné přílohy dotačního projektu

Pro dosažení vysoké kvality projektu je vhodné podložit informace uvedené v projektu relevantními přílohami. Jedná se zejména o certifikáty a osvědčení firmy, indikativní cenové nabídky pořizovaných technologií, dokumenty prokazující zajištění financování projektu, personální strukturu firmy, marketingovou analýzu a fotodokumentaci.

4.2 Struktura procesu a hodnocení dotačního projektu poskytovatelem dotace

Hodnocení žádosti o dotaci, posouzení splnění podmínek a bodování dotačního projektu provádí poskytovatel dotace MPO, případně i Agentura pro podnikání a inovace (dále jen API), která je podřízena MPO.

Hodnocení žádostí o dotaci a PZ probíhá ve dvou zásadních krocích.

1) Kontrola přijatelnosti a formálních náležitostí žádostí o podporu

Poskytovatel dotace posoudí podanou žádost a PZ z hlediska splnění formálních náležitostí a kritérií přijatelnosti daných programem TECHNOLOGIE. V případě nesplnění jednoho či více kritérií (pokud se nejedná o napravitelné doplnění) je žádost o dotační podporu vyřazena z procesu hodnocení. Žádost o dotaci musí tedy bezpodmínečně splnit všechna kritéria přijatelnosti v dané Výzvě.

2) Věcné hodnocení žádosti o podporu a PZ

V rámci věcného hodnocení žádosti a PZ se hodnotí efektivita, účelnost a hospodárnost plánované investice. Kritéria pro hodnocení žádostí schvaluje monitorovací výbor OP PIK a struktura kritérií pro hodnocení žádostí je zveřejněna společně s danou výzvou programu. Poskytovatel dotace, resp. hodnotitelé projektu, zpracují nezávisle na sobě dva posudky a přidělí body danému projektu. Z těchto posudků se stanoví průměr bodového hodnocení a žadatel je informován prostřednictvím ISKP o počtu dosažených bodů.

4.3 Rozhodnutí o poskytnutí dotace

Pokud firma dosáhne bodového zisku v takové výši, která je dostačující pro schválení dotace, žadatel obdrží elektronicky přes ISKP výzvu k podpisu Podmínek poskytnutí dotace a o Rozhodnutí o poskytnutí dotace. Pokud není vymezený PZ dostatečně kvalitní a dotační projekt správně zpracovaný, nebo se žadatel nezaváže k dostatečnému počtu vytvoření nových pracovních míst a zvýšení tržeb podniku, projekt většinou nedostane takové bodové hodnocení, aby mohl být podpořen.

Získané bodové hodnocení defacto rozhoduje o schválení nebo neschválení dotační podpory. V programu TECHNOLOGIE stanovuje MPO do jednotlivých výzev omezené objemy finančních prostředků tzv. alokace. V drtivé většině případů jsou finanční požadavky žádajících firem vyšší, než je alokace. Vzhledem k omezeným alokacím v jednotlivých výzvách nastává skutečnost, že více než polovina firem nezíská dotační podporu, byť splnily formální náležitosti a přijatelnost. Důvodem nezískání podpory je tedy nízké bodové hodnocení předloženého dotačního projektu.

4.4 Realizační fáze dotačního projektu

Realizační fáze je nejdůležitější částí projektu. Firma musí fyzicky zrealizovat investici v souladu s Podmínkami poskytnutí dotace a Rozhodnutím o poskytnutí dotace. Jakékoliv pochybení v realizační fázi projektu a nedodržení stanovených podmínek může vést k sankcím ze strany poskytovatele dotace, případně i k neproplacení dotace, což by mohlo být pro firmu fatální.

Realizační fáze projektu se skládá z těchto dílčích kroků:

1) Výběrové řízení na dodavatele

Výběrové řízení na dodavatele technologie (výrobní stroj, zařízení, technologický celek případně linka) musí žadatel provést dle Pravidel pro výběr dodavatelů (PpVD), které jsou nedílnou součástí Podmínek poskytnutí dotace. Žadatel definuje v Zadávací dokumentaci požadavky na technické parametry pořizovaného stroje, obchodní a platební podmínky, kritéria pro hodnocení nabídek, strukturu nabídky, termín realizace dodávky a další podmínky, které si žadatel v Zadávací dokumentaci stanoví. Zadávací dokumentace na dodávku technologie společně s dalšími dokumenty výběrového řízení jsou zveřejněny na Profilu zadavatele, čímž se výběrové řízení stává otevřeným pro potencionální účastníky výběrového řízení. Při výběru dodavatele je nutno dodržovat zásady transparentnosti, přiměřenosti, rovného zacházení a zákazu diskriminace. (oppik.cz, 2014, [online]).

2) Uzavření kupní smlouvy s vítězným dodavatelem

Po ukončení příjmu nabídek do výběrového řízení žadatel určí hodnotící komisi, která na základě obdržených nabídek a stanovených kritérií vybere vítězného účastníka. Vítězný účastník je následně vyzván k podpisu kupní smlouvy, která reflektuje veškeré obchodní a platební podmínky uvedené vítězným účastníkem v nabídce. Kupní smlouva tedy přesně vymezuje předmět dodávky, lhůtu plnění, platební a obchodní podmínky a další náležitosti v souladu se zákonem č. 89/2012 Sb. Občanský zákoník. (oppik.cz)

3) Fyzická realizace dodávky

Dodavatel splní své povinnosti z Kupní smlouvy dodáním technologie do místa realizace projektu. Dodávka musí proběhnout v souladu s termínem stanoveným

v kupní smlouvě, jelikož termín realizace dodávky většinou souvisí s termínem ukončení realizace projektu (případně etapy projektu).

4) Uvedení pořízené investice do provozu

V provozovně kupujícího proběhne instalace a uvedení do provozu pořízené technologie. Kupující si ověří, zda technologie splňuje veškeré technické parametry uvedené v kupní smlouvě. Prodávající provede zaškolení obsluhy technologie. Obě smluvní strany následně podepíší předávací protokol. Tímto je ze strany prodávajícího splněna realizace dodávky dle kupní smlouvy a prodávající vystaví daňový doklad kupujícímu za předmětnou dodávku.

5) Úhrada závazků dodavatelům

Kupující obdrží za realizovanou dodávku daňový doklad, který uhradí prodávajícímu v plné výši z vlastních zdrojů.

4.5 Vyhodnocení dotačního projektu

Projekt se nyní nachází ve fázi, kdy je fyzicky splněna realizace dodávky technologie a žadatel o dotaci uhradil dodavateli fakturu – daňový doklad. Následuje tedy zpracování Žádosti o proplacení dotace (dále jen ŽoP) za realizovanou investici.

Žádost o proplacení dotace se prodává elektronicky prostřednictvím ISKP společně s povinnými přílohami, které jsou definovány v Podmínkách poskytnutí dotace a v Pokynech pro žadatele. Komplexní ŽoP v programu technologie obsahuje tyto dokumenty: dokument žádosti o platbu, faktury – daňové doklady, úhradové doklady, kupní smlouvy, předávací protokoly, karty majetku a zaúčtování technologie, fotodokumentaci, dodací listy, objednávky, publicitu projektu, smlouvu o založení a vedení bankovního účtu v CZK a dokument Zprávy o realizaci projektu.

Poskytovatel dotace provede kontrolu předložených dokumentů v rámci ŽoP a v případě chybějící nebo neúplné dokumentace si vyžádá od žadatele doplnění. Pokud je veškerá dokumentace v pořádku, posoudí poskytovatel dotace splnění Podmínek poskytnutí dotace a následně žadateli proplatí požadovanou finanční částku dotace. Tímto krokem je fyzická realizace podnikatelského záměru podpořeného dotací z OP PIK ukončena.

4.6 Fáze udržitelnosti dotační podpory

Dle podmínek poskytnutí dotace má žadatel povinnost zajistit udržitelnost dotační podpory, tedy realizované investice. Zajištění udržitelnosti znamená pro žadatele během následujících pěti let neukončit svoji podnikatelskou činnost, neprodat ani nepronajmout realizovanou investici, dodržovat povinnosti spojené s publicitou projektu, umožnit v plném rozsahu poskytovateli dotace a jiným kontrolním orgánům provedení kontrol svého účetnictví a realizace projektu, archivovat veškerou dokumentaci související s projektem po dobu deseti let, nepřemístit investici mimo podporovaný region, využívat investici pouze k podporovaným činnostem a předávat poskytovateli dotace prostřednictvím ISKP monitorovací zprávy v předepsané struktuře.

4.7 Kontrolní systémy státní správy odpovědné v dotačním procesu

Žadatel je povinen kdykoliv v průběhu realizace projektu a v době udržitelnosti projektu umožnit v plném rozsahu poskytovateli dotace, resp. jiným konkrétním orgánům, provedení kontroly svého účetnictví a realizace projektu. Tato skutečnost vyplývá se zákona č. 320/2001 Sb., O finanční kontrole ve veřejné zprávě, ve znění pozdějších předpisů, a ze zákona č. 255/2012 Sb., Zákon o kontrole (kontrolní řád), ve znění pozdějších předpisů. (mfer.cz, 2001, [online]).

V rámci OP PIK jsou nejčastěji prováděny kontroly MPO, a to jak v realizační fázi projektu, tak i ve fázi udržitelnosti projektu. Dalším orgánem, který provádí v rámci OP PIK kontrolu Podmínek poskytnutí dotace, je místně příslušný Finanční úřad (dále jen FÚ). FÚ provádí kontroly zpravidla, ne však výlučně ve fázi udržitelnosti projektu. Ostatní kontroly od jiných orgánů jsou spíše výjimečné, stejně tak kontroly pracovníků Evropské komise.

5 Dotační poradenská firma

Specializovaná dotační firma je schopná odborně a kvalitně zajistit žadatelům celý proces související se získáním dotační podpory na realizovanou investici. Výběr kvalitní poradenské firmy je z hlediska náročnosti získání dotační podpory pro žadatele velmi důležitý. Mezi těmito subjekty musí existovat vzájemná důvěra, vysoká frekvence spolupráce a komunikace a loajálnost. Projektový manažer poradenské firmy bývá zpravidla součástí realizačního projektového týmu žadatele, musí znát veškeré Podmínky poskytnutí dotace, implementační a prováděcí dokumenty a zajišťovat komunikaci mezi poskytovatelem dotace a žadatelem.

V rámci mé bakalářské práce jsem provedla analýzu fungování specializované dotační společnosti, která má zkušenosti s dotačním poradenstvím již od roku 2003 a za dobu své existence pomohla zrealizovat investiční projekty téměř za 2 mld. Kč. Konkrétně zmíněná dotační firma spolupracovala s podniky, které jsou respondenty ve výzkumné části práce.

Poradenská společnost: GRANTECH s.r.o., Pražská 105, 67602 Moravské Budějovice, IČ: 27668037

Společnost GRANTECH s.r.o. se transformovala z fyzické osoby Ing. Miroslav Kabelka, který je jednatelem a spolujednatelkou firmy. Jedná se o malý rodinný podnik. V současné době má společnost devět zaměstnanců, při čemž výhradně dotačnímu se věnují čtyři zaměstnanci. Dotační poradenství a s tím související služby byly kapacitně zahájeny v roce 2003, kdy v České republice bylo zahájeno čerpání dotačních prostředků z tzv. Předvstupních fondů. Firma má tedy zkušenosti se všemi předešlými i současnými programovými obdobími pro MSP. Činností dotační poradenské firmy jsou tedy všechny fáze dotačního projektu. Počínaje jeho přípravou až po kontrolu udržitelnosti projektu.

5.1 Odbornost, kvalifikace a praxe zaměstnanců poradenské firmy

Na samém počátku existence společnosti byla poradenská firma zaměřena především na poradenství v oblasti daňového poradenství. Majitelem a jednatelem firmy je již zmíněný Ing. Miroslav Kabelka, který firmu založil. Absolvoval vysokou školu v Žilině se zaměřením na ekonomiku podniku a právě se získanými vědomostmi a elánem pro samotné podnikání, jeho firma prosperuje dodnes. Se vznikem Evropské unie se firma začala více zaměřovat právě na problematiku evropských dotací. Klienti, pro které firma realizovala daňové

poradenství, postupně požadovali i služby spojené s investiční dotační politikou. Od roku 2004 se tedy podnikatelská činnost firmy začala soustředit na poradenské služby spojené s dotační podporou. Nejdříve měla firma pouze dva zaměstnance, kteří vykonávali tuto činnost, přičemž jeden z nich měl vysokoškolské vzdělání a druhý měl dosažené středoškolské vzdělání, ale v průběhu let získával cennou praxi v tomto oboru. Zahájením investičních podpor ze strukturálních fondů EU nastal výrazný ekonomický rozvoj firmy a zvyšoval se i počet zaměstnanců.

V současné době ve firmě GRANTECH s.r.o. se službám, které jsou spojené s dotačním poradenstvím, věnuje pět pracovníků.

Jména pracovníků	Dosažené vzdělání	Vystudovaná škola	Doba praxe v oboru
Ing. Miroslav Kabelka	Vysokoškolské	Vysoká škola v Žilině	16 let
Ing. Kateřina Zejdová	Vysokoškolské	Vysoká škola v Brně	8 let
Bc. Blanka Paulová	Vysokoškolské	Vysoká škola v Jihlavě	9 let
Lukáš Kabelka	Střední s maturitou	Střední průmyslová škola stavební Třebíč	14 let
Daniel Kabelka	Vyučen s výučním listem	Střední odborné učiliště Jihlava	3 roky

Tabulka č.1, zdroje: vlastní

Výše uvedená tabulka obsahuje jména pěti již zmíněných pracovníků dotační firmy a jsou zde uvedeny tři kategorie, které jsou popsány u každého jednotlivého pracovníka.

Na základě tohoto rozboru je viditelných pár skutečností, které je nutno zmínit. I když je z tabulky patrné, že většina pracovníků firmy v oboru dotační podpory, dosáhla vysokoškolského vzdělání, nachází se zde i ti, kteří nemají tento stupeň vzdělání. Určitá zajímavost spočívá v skutečnosti, že i když pro takhle náročnou práci je potřeba znalostí, tak pracovníci bez vysokoškolského vzdělání jsou schopni konkurovat svým kolegům, kteří vysokou školu absolvovali. Nesmírně důležité aspekty pro výkon této činnosti jsou praxe, zkušenosti, získávání znalostí a samozřejmě také nadšení v tomto oboru pracovat.

5.2 Zvyšování odbornosti zaměstnanců poradenské firmy

Velmi důležitým aspektem u každého zaměstnance, který svou profesi vykonává jen prostřednictvím svých nabytých vědomostí, aby neustále docházelo ke zvyšování jeho odbornosti v oboru, který vykonává. S ohledem na změny a inovace ve všech oborech. Vzděláváním dospělých se zabývá vědní obor andragogika. Jedná se o obsahově široce zaměřený obor, který se soustředí na veškeré možné druhy vzdělávání dospělých. Nejedná se vždy jen o institucionalizované vzdělávání. „*Andragogika je vědní a studijní obor zaměřený na veškeré aspekty vzdělávání a učení se dospělých*“ (Beneš, 2008, str. 11). Nutno lze podotknout, že člověk se může vzdělávat v jakémkoliv období svého života bez ohledu na věk. Avšak samozřejmě existují i jisté bariéry, které jedinci mohou znemožnit vzdělávání v pozdějším věku. Jedná se například o bariéry finančního, zdravotního rázu. Samotný pojem vzdělávání dospělých lze stručně vysvětlit dle následující definice: „*Vzdělávání dospělých je vzdělávání zahrnující období produktivního věku člověka i období po ukončení jeho ekonomické aktivity*“ (Dvořáková, Vašátková, Vyhnálková, 2008, str. 7).

Vzdělávání dospělých lze rozdělit na tři základní skupiny, jedná se o vzdělávání formální (probíhá ve vzdělávacích institucích), neformální (probíhá mimo vzdělávací instituce, jedná se o semináře, kurzy), informální (získávání poznatků a vědomostí z každodenních činností). (Dvořáková, Vašátková, Vyhnálková, 2008). V případě již zmíněné dotační poradenské firmy se jejich zaměstnanci zejména dále profesně vzdělávají, což můžeme také nazvat podnikovým vzděláváním. Zaměstnanci v rámci náplně jejich pracovní činnosti absolvují s vysokou frekvencí odborné kurzy, semináře a meetingy. Vzhledem k tomu, že se často mění legislativa, podmínky poskytnutí dotace, obecné i specifické podmínky pro žadatele, je bezpodmínečně nutné, aby zaměstnanci firmy měli k dispozici aktuální informace o dotačních podporách a podmínkách. Pracovníci se účastní těchto vzdělávacích akcí: Semináře zaměřené na OPPIK – průvodce podání žádosti o dotaci, průvodce podáním žádosti o platbu, průvodce realizace výběrových řízení, průvodce sestavení PZ, udržitelnost projektů atd. Tyto semináře zajišťuje a provádí MPO společně s API. Dále také určití pracovníci firmy absolvují kurzy: Veřejné zakázky a jejich zadávání, kurzy pro daňové poradenství a účetnictví. Většina seminářů a vzdělávacích kurzů, které pořádají MPO a API jsou zdarma, ostatní náklady spojené s těmito aktivitami si firma zajišťuje z vlastních finančních zdrojů.

6 Dopady dotační podpory na malé a střední podniky

6.1 Pozitivní a negativní dopady dotační podpory

Operační program Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost investičně podporuje podnikatelské záměry zejména malých a středních podniků. Intenzivní podpora je směřována do rozvoje výzkumu, vývoje a inovací, rozvoje podnikání a konkurenceschopnosti, rozvoje účinného nakládání s energiemi, rozvoje energetické infrastruktury a obnovitelných zdrojů, rozvoje vysokorychlostního internetu a IT technologií. Jak již bylo zmíněno také v třetí kapitole (MMR 2015).

Pozitivní dopady dotační podpory

Investiční dotační podpora výrazným způsobem posiluje konkurenceschopnost MSP, pomáhá k ekonomickému a hospodářskému rozvoji podpořených subjektů a vytváří prostor pro vytváření nových pracovních míst. Konkrétními dopady, které se pozitivně odrážejí v ekonomikách podniků, jsou růst výkonů a zisku, růst přidané hodnoty a produktivity práce, výrazné zkrácení doby návratnosti investice, zvyšování kvality produktů a zavádění nových technologií do procesu výroby, snižování výrobních nákladů, zefektivňování výrobních procesů a služeb. Dotace umožňují MSP posilovat svoji konkurenceschopnost nejenom na domácím trhu, ale i na evropských a světových trzích. Realizované investice s dotační podporou vytváří prostor pro zvyšování kvalifikace zaměstnanců podniků, zamezení jejich fluktuace a přispívají k zajištění dlouhodobé udržitelnosti a lepší perspektivě MSP. Dalším pozitivním dopadem je vliv dotací spojených s investicemi na životní prostředí. Napříč programem OP PIK jsou jednotlivé podprogramy více či méně zaměřeny na ochranu životního prostředí, jeho zlepšení a zajištění udržitelného rozvoje.

Negativní dopady dotační podpory

Dotační podpora v rámci OP PIK vymezuje v některých svých podprogramech pouze regiony, kde se mohou investice realizovat. Jedná se o hospodářsky slabé regiony a regiony s vysokou nezaměstnaností. Tím pádem nastávají situace, že ne všechny MSP v rámci České republiky mohou o dotaci požádat, jelikož nesplňují přijatelnost žadatele z pohledu místa realizace investice. Tento aspekt může být pro podniky frustrující a chápán jako diskriminační.

Dalším negativním dopadem můžou být pro žadatele o dotaci udělované vysoké sankce za neplnění Podmínek poskytnutí dotace a to jak ze strany MPO, tak i ze strany místně

příslušných FÚ. Rozdílné výsledky auditů kontrolních orgánů v rámci OP PIK znamenají velkou nejistotu u žadatelů z hlediska plnění podmínek poskytnutí dotace. Tento aspekt může odrazovat potencionální žadatele o dotaci, to znamená i vysoce inovačních firem, které se tím pádem hospodářsky pomaleji rozvíjejí.

Dotační podpora subjektů, které splňují podmínky pro získání dotace má přímý vliv na ekonomiku a trh v rámci České republiky. Podniky, které podmínky nesplňují a nemohou o dotace žádat, jsou toho názoru, že dotace do značné míry křiví tržní prostředí a realizace investic pak přesně kopírují křivku vyhlášených Výzev v rámci OP PIK. To znamená, že v dlouhodobějším horizontu nastávají značné výkyvy v investicích a ekonomika zaznamenává dramatické rozdíly v tržní ekonomice. Tato skutečnost má pak samozřejmě vliv na výkyvy zaměstnanosti a nezaměstnanosti.

6.2 SWOT analýza realizace podnikatelského záměru s dotační podporou

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
<ul style="list-style-type: none"> - rychlejší návratnost investic - posílení konkurenceschopnosti na trhu - zvýšení technologické vybavenosti podniku - zvýšení obrátu a ziskovosti podniku - stabilní a udržitelný ekonomický rozvoj podniku 	<ul style="list-style-type: none"> - dlouhotrvající proces schvalování dotační podpory poskytovatelem dotace - nepřehledný, špatně fungující a technicky nevyhovující informační systém ISKP pro žadatele - rozporuplné výsledky provedených auditů státní správou - administrativní náročnost zpracování a podání žádosti o dotaci - administrativní náročnost zpracování dokumentace pro realizaci výběrových řízení - vysoká frekvence aktualizací dokumentace pro příjemce podpory
PŘÍLEŽITOSTI	RIZIKA
<ul style="list-style-type: none"> - inovace vlastních produktů a procesů výroby - zvýšení přidané hodnoty vlastní produkce - získání nových odběratelů - průnik na zahraniční trhy zvýšení kvalifikace lidských zdrojů v podniku 	<ul style="list-style-type: none"> - při nesplnění veškerých Podmínek poskytnutí dotace udělení vysoké finanční sankce - nedostatek kvalifikovaných a loajálních potenciálních pracovníků - neproplacení dotace z důvodu možného pozastavení čerpání z OP PIK - vysoká fluktuace zaměstnanců a změny politického vedení resortů MPO

Tabulka č.2, zdroj: vlastní

Výše uvedená SWOT analýza popisuje nejvýznamnější silné a slabé stránky získání dotační podpory, realizace PZ, příležitosti podpořeného subjektu a rizika spojená s realizací projektu s dotační podporou ze strukturálních fondů v rámci OP PIK.

Realizace dotačního projektu je pro žadatele poměrně komplikovaná a složitá. Žadatel musí překonat administrativní nároky a požadavky poskytovatele dotace, což může mnoho malých a středních podniků odradit od podání žádosti o dotaci. Podnikatelské subjekty proto vyhledávají poradenské firmy, které se specializují na dotační poradenství a dokážou žadatelům zajistit komplexní dotační servis a eliminovat rizika spojená se získáním dotační podpory.

PRAKTICKÁ ČÁST

7 Metodologická část

7.1 Výzkumné otázky

Při stanovení těchto třech základních výzkumných otázek jsem se řídila hlavním cílem, který jsem si stanovila již před samotným zhotovením mé práce. Hlavním cílem tedy je analyzovat celkový proces získávání dotační podpory a následně zjistit dopady, které vyplývají z problematiky dotační podpory.

Na základě hlavního cíle jsem tedy určila tři tzv. pilířové výzkumné otázky:

- 1) Jak ovlivňuje aktuální dotační politika rozhodování MSP ohledně dotační podpory?
- 2) Jak ovlivňuje efektivnost dotační podpory celkový proces získání dotace?
- 3) Jak se projevují dopady dotační podpory v ekonomice MSP?

7.2 Způsob výběru respondentů a jejich charakteristika

Při výběru respondentů jsem si stanovila kritéria, které vybraný vzorek respondentů musel splňovat. Prvním kritériem je, že respondent musí být řádným žadatelem o dotační podporu v rámci Operačního programu Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost. Druhé kritérium obsahuje požadavek, že respondentem musí být buď mikropodnik, malý podnik nebo střední podnik. Tyto tři druhy podniků jsem stanovila z důvodu logické posloupnosti a hlavně, aby byl vidět jasný kontrast mezi těmito třemi různě velkými podniky. Posledním kritériem je, že respondenti obecně musejí mít shodující nebo podobnou podnikatelskou činnost. Z důvodu lepší přehlednosti a zachování anonymity v rámci výzkumu, jsem tyto podniky označila písmeny v pořadí, jak jsou uvedeny níže za sebou (A, B, C). Při určení zkoumané lokality jsem se řídila skutečností, aby lokalita byla méně hospodářsky vyspělá, a tudíž se právě v této lokalitě nachází poměrně hodně podniků, které dotační podporu využívají a mají o této problematice dostatečný přehled. V návaznosti na tyto skutečnosti je nutno podotknout, že všichni tři vybraní respondenti využili služby konkrétní poradenské dotační firmy, která je charakterizována v teoretické části této práce.

1) Respondent A

Typ podniku: mikropodnik

Fyzická osoba podnikající

Počet zaměstnanců: 3

Provozovna: město Znojmo

Výrobní zaměření: strojírenský a plastikářský průmysl

Předmět podnikání: výroba pryžových a plastových výrobků, obrábění

Firma se zaměřuje na obrábění vstřikolisových forem, které úzce souvisí s výrobou plastových produktů. Vyrobene vstřikolisové formy používá jednak pro svoji vlastní produkci plastových výrobků na vstřikolisovém zařízení tak i pro zakázkovou výrobu.

2) Respondent B

Typ podniku: malý podnik

Právnícká osoba

Počet zaměstnanců: 48

Provozovna: obec Hostim, okres Znojmo

Výrobní sféra: strojírenský průmysl

Předmět podnikání: obrábění

Společnost se zaměřuje na výrobu vstřikolisových forem a nástrojů formou zakázkové výroby. Jedná se tedy o společnost se strojírenským zaměřením, jejíž produkty jsou využívány v plastikářském průmyslu pro výrobu plastových a pryžových součástek používaných zejména v automobilovém průmyslu.

3) Respondent C

Typ podniku: střední podnik

Pozice v podniku:

Právnícká osoba

Počet zaměstnanců: 152

Provozovna: obec Bojanovice, okres Znojmo

Výrobní sféra: strojírenský a dřevozpracující průmysl

Předmět podnikání 1: výroba ostatních výrobků stavebního truhlářství a tesařství

Předmět podnikání 2: výroba ostatních dřevěných, korkových, proutěných a slaměných výrobků, kromě nábytku

Činnost firmy je směřována na výrobu dřevěných lišt a jejich následného zpracování pro další vlastní produkty. Jedná se o výrobu dřevěných roštů, mřížek, madel, designových desek a dalšího nábytkového příslušenství.

7.3 Zvolená výzkumná strategie a její odůvodnění

Vzhledem k povaze mého výzkumu jsem si zvolila takovou výzkumnou metodu, která bude neadekvátnější při získávání výstupů, kterých chci v rámci mé práce dosáhnout. Zvolila jsem si tedy kvalitativní výzkumnou strategii, jelikož se zaměřuji na vybrané tři podniky ze stejného okresu a moji prioritou bylo především zjistit subjektivní a hloubkový náhled na problematiku ze strany těchto jednotlivých podniků. Kvalitativní výzkum se mi jevil jako vhodný, i proto, že mi na základě zvolených kritérií pro respondenty, jsem si zvolila počet respondentů tři. Kvalitativní výzkum se mi pro tak malou skupinu respondentů jevil jako nejvhodnější.

7.4 Technika strukturovaného rozhovoru

„Strukturovaný rozhovor s otevřenými otázkami sestává z řady pečlivě formulovaných otázek, na něž mají jednotliví respondenti odpovědět“ (Hendl, 2015, str. 173). Techniku strukturovaného rozhovoru s otevřenými otázkami, jsem se snažila přizpůsobit právě vybranému vzorku respondentů. Rozhovor jsem si připravila tak, že jsem předem stanovila tři pilířové otázky, na které jsem se díky výzkumu snažila najít přesnou odpověď. Dále k pilířovým otázkám jsem postupně ke každé z nich pečlivě určovala dílčí otázky. Vzhledem k nízkému počtu respondentů (tři respondenti) jsem vyhodnotila tuto techniku jako nejvíce adekvátní. Respondenty jsem ponechala v anonymitě, s čímž byli předem seznámeni. Rozhovor jsem řídila sama, respondentům jsem postupně pokládala předem přichystané otázky. Přesné odpovědi, které jsem obdržela, jsem zapisovala po celou dobu do počítače. Respondenty jsem nechala volně odpovídat na otázky, pouze v momentě odchýlení se od struktury otázky, jsem je upozornila.

8 Analýza získaných dat

Na závěr výzkumu provedu analýzu získaných dat. Uvedená data jsem získala od respondentů charakterizovaných již v kapitole výše. Sbíráni dat jsem uskutečnila technikou strukturovaného rozhovoru, jak je již také uvedeno v předchozí kapitole. Pro větší systematičnost jsem uvedla velké oblasti, které následně obsahují dílčí otázky. Dílčí otázky jsem přeformulovala na jednotlivé problematiky. Jednotlivé oblasti uvedené v rozhovoru by měli odpovídat na výzkumné otázky, které jsem stanovila již na počátku celého výzkumu.

8.1 Dotační politika pro MSP

První oblast spolu s dílčími otázkami by měla podávat odpovědi k stanovené výzkumné otázce - Jak ovlivňuje aktuální dotační politika rozhodování MSP ohledně dotační podpory?

8.1.1 Spokojenost s dotační politikou

Ze získaných odpovědí respondentů vyplývají tři odlišné pohledy na tuto problematiku.

Respondent A zaujímá stanovisko, že sice zná princip fungování dotací, ale do detailu se o to nezajímá. Přesná odpověď: *„Princip fungování dotací obecně chápu, ale detailně se o něj nezajímám.“*

Respondent B uvádí, že je spokojen s dotační politikou již na základě předchozích zkušeností. Přesná odpověď: *„Naše firma realizovala několik významných projektů s dotační podporou, a tak můžu říci, že s dotační politikou a principem fungování dotací jsem v rámci možností spokojen.“*

Respondent C nezaujímá poměrně žádné stanovisko, ale zdůrazňuje, že jeho podnik by se v jistých typech investic obešel i bez dotační podpory. Přesná odpověď: *„Naše investice realizujeme jak z dotační, tak i bez dotační podpory. Důležitá je pro nás aktuální situace na trhu a my musíme k tomu přizpůsobit naše investiční záměry. Pokud je v dané době vhodný dotační titul, snažíme se ho využít.“* Nutno podotknout, že ne vždy jsou žadatelé spokojeni s nastavenou dotační politikou, ale ve výsledku je jejich primární zaměření na získání dotační podpory.

8.1.2 Dostatečnost finanční podpory pro MSP

U této položené otázky se relativně totožně shodují dva respondenti (A, C), že finanční podpora MSP v rámci dotací je dostatečná. Respondent A, přesná odpověď: *„Nevím kolik finančních prostředků je na podporu MSP určeno, ale předpokládám, že pro MSP je podpora vyšší než u velkých podniků.“* Respondent C, přesná odpověď: *„Jelikož bereme případnou dotaci jako bonus pro naše investice, považují dotační podporu za dostatečnou.“* Respondentovi B se finanční podpora jeví jako málo dostatečná vzhledem ke srovnání minulého programu OPPI a současného programu OP PIK. Přesná odpověď: *„V rámci OPPI činila dotační podpora na investiční výdaje i 60%. V rámci OP PIK činí tato podpora na technologické projekty pouze 45%. Tedy z mého pohledu je dostatečná podpora alespoň ve výši 50%.“*

8.1.3 Adekvátnost propagace dotační podpory v ČR

Na položenou otázku respondenti odpověděli každý odlišnými názory. Respondent A uvedl nezáměr o tuto problematiku. Přesná odpověď: *„Nevím, nezajímám se o to.“* Respondentovi B se zdá být dotační podpora v ČR dlouhodobým tématem, který se dostal již do podvědomí většině lidí. Přesná odpověď: *„Za dobu fungování evropských dotací si myslím, že podnikatelé mají povědomí o možnosti získání dotačních podpor. Drtivá většina informací je uvedena na webových stránkách poskytovatelů dotace.“* Respondent C již zaznamenal určitou propagaci dotační podpory, ale neví, zda li je adekvátní. Přesná odpověď: *„V médiích jsem propagaci dotací zaregistroval, ale nedokážu posoudit, zdali je adekvátní.“* Z odpovědí respondentů je patrná ne příliš velká přesvědčenost o dostatečné či adekvátní propagaci problematiky.

8.1.4 Povědomí o Operačním programu Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost

Na základě výpovědi se respondenti dozvěděli o příslušném operačním programu od druhé osoby. Respondent A se dozvěděl o možnosti získat dotační podporu od svého známého. Přesná odpověď: *„Možnost získání dotace na moji plánovanou investici jsem se dozvěděl od svého známého, který bydlí a podniká ve stejném městě jako poradenská dotační společnost, s kterou jsem dotaci realizoval.“* Respondent B získal informace o programu od svého projektového manažera poradenské firmy. Přesná odpověď: *„Informaci o novém dotačním období OP PIK mně předal projektový manažer poradenské firmy, se kterou dlouhodobě spolupracuji.“* Respondentovi C byla předána reference na dotační poradenskou

firmu, která mu poté sdělila veškeré informace o programu. Přesná odpověď: *„Dostal jsem referenci na dotační společnost od firmy, se kterou spolupracujeme na realizaci zakázek, a jejich zaměstnanci mi pak sdělili bližší informace o programu OP PIK.“* Z výsledku výpovědi této otázky je tedy patrné, že respondenti se o operační program nezajímali sami, ale řídili se podle informací, které získali od jiné osoby.

8.1.5 Důvod podání žádosti v programu OP PIK

Respondent A podal v příslušném programu žádost, vzhledem k zaměření výroby jeho podniku, jelikož není možnost čerpání z jiného dotačního programu. Přesná odpověď: *„Vzhledem k zaměření výroby mé firmy není jiná možnost, kde získat dotační podporu, než z OP PIK.“* Respondent B jako důvod uvedl, že jej projektový manažer poradenské firmy ujistil o správném zařazení jeho investice, které je v souladu s pravidly tohoto programu. Přesná odpověď: *„Projektový manažer poradenské firmy mě ujistil, že plánovaná investice je v souladu s pravidly OP PIK.“* Respondent C si podal žádost v tomto programu, jelikož jeho návrh investice nejlépe zapadal do koncepce programu OP PIK. Přesná odpověď: *„Charakter naší plánované investice zapadal do koncepce OP PIK.“* Z výsledků odpovědí respondentů je zřejmé, že si jsou vědomi zaměření jejich podniku a jejich plánovaných investic. Na základě toho si pak volí příslušné programy.

8.1.6 Okolnosti rozhodující o podání žádosti

Respondent A uvádí jako hlavní okolnost podání žádosti vysoké náklady investice, které by z vlastních zdrojů nemohl pokrýt. Přesná odpověď: *„Můj investiční plán zahrnoval pořízení dvou CNC obráběcích strojů. Investiční náklady na jejich pořízení jsou vysoké a bez dotační podpory bych mohl pořídit pouze jeden stroj.“* Respondent B popisuje okolnost vysokých nároků na přesnost jejich výroby, musejí tedy neustále nahrazovat staré stroje novými stroji. Přesná odpověď: *„Naše společnost disponuje vysoce přesnými CNC obráběcími centry s různým technickým vybavením a stářím. Požadavky na přesnost výroby jsou na nás stále vyšší a musíme tedy nejstarší obráběcí centra nahrazovat inovačními technologiemi splňující požadovanou přesnost, kvalitu a efektivitu.“* Respondent C zdůrazňuje jako okolnost podání žádosti výrazné zkrácení doby návratnosti investice právě díky získané dotaci. Přesná odpověď: *„Investici do dřevaobráběcích strojů jsme se rozhodli realizovat i bez případné dotační podpory. Získaná dotace by nám ale umožnila výrazně zkrátit dobu návratnosti plánované investice.“* Z uvedených výpovědí respondentů vyplývá,

že hlavní okolnost podání žádosti je získání dostatečných financí na jejich plánované investice.

8.1.7 Předchozí zkušenosti s dotační podporou

Respondent A již v minulosti využil možnost získání dotační podpory v rámci předešlého programu OPPI ROZVOJ. Přesná odpověď: „ANO, v programu OPPI ROZVOJ.“ Respondent B také již využil dotační podpory, konkrétně v programu OPPI. Přesná odpověď: „Dotační podporu se snažíme využívat na všechny námi realizované investice a to nejenom na investice do výrobních strojů, ale také do technického zhodnocení naší provozovny. V rámci minulého dotačního období OPPI jsme realizovali 7 investičních projektů s dotační podporou.“ Respondent C využil dotační podpory v minulosti na realizaci investice do výrobních strojů a zařízení. Přesná odpověď: „ANO, na realizaci investice do výrobních strojů a zařízení.“ Výsledkem je, že všichni respondenti již v minulosti využili možnost získání dotační podpory.

8.2 Proces získání dotace a administrativní úkony spojené s dotací

8.2.1 Struktura podnikatelského záměru

Respondent A charakterizoval svůj podnikatelský záměr, který obsahoval investici do výrobního nástroje a obráběcího centra. Přesná odpověď: „Jednalo se o investici do elektroerozivní drátové řezačky a 3osého CNC obráběcího centra. Plánované investiční náklady činili téměř 7 mil. Kč.“ Respondent B charakterizoval svůj podnikatelský záměr, který obsahoval investici do dvou obráběcích center. Přesná odpověď: „3osé CNC obráběcí centrum v hodnotě 210 000 EUR a 5osé CNC obráběcí centrum v hodnotě 300 000 EUR.“ Respondent C uvádí strukturu podnikatelského záměru, která obsahovala dřevobráběcí technologie. Přesná odpověď: „Do rozpočtu PZ jsme zahrnuli nové dřevobráběcí technologie, které jsou pro naši výrobu stěžejní. Těmito novými technologiemi jsme nahradili technicky zastaralé a energeticky náročné stroje. Jednalo se o lis na lepení spárovky, širokopásovou brusku a kalibrační brusku. Celková investice byla v hodnotě 4 mil. Kč.“ Respondenti měli vzhledem k jejich podobné podnikatelské činnosti i velmi podobné struktury podnikatelského záměru.

8.2.2 Nutnost zajištění finančních zdrojů na investici

Respondent A využil zajištění jiných finančních zdrojů, z důvodu vysokých nákladů jeho investice. Přesná odpověď: „ANO, protože bych celý proces investice nebyl schopen

pojmut. “ Respondent B připustil využití jiných finančních zdrojů, konkrétně prostřednictvím dlouhodobé spolupráce s bankovním ústavem. Přesná odpověď: *„Dlouhodobě spolupracujeme s naším bankovním ústavem, který nám zajišťuje spolufinancování investic výhodnými střednědobými úvěry.“* Respondent C nepocítil nutnost využít jiné finanční zdroje. Přesná odpověď: *„NE, investici jsme realizovali čistě z našich vlastních zdrojů.“* Výsledkem odpovědí této otázky je, že respondenti (A, B) vyhledali zajištění jiných zdrojů na investici, respondent C nikoliv.

8.2.3 Vypracování žádosti o dotaci

Respondent A uvedl, že využil služeb dotační poradenské firmy. Přesná odpověď: *„Využil jsem poradenských služeb specializované firmy.“* Respondent B využil služeb dotační poradenské firmy, se kterou dlouhodobě spolupracuje. Přesná odpověď: *„Dlouhodobě spolupracuji s poradenskou dotační firmou, která zajišťuje komplexní proces k získání dotačních prostředků včetně vyhodnocení projektu a monitorování jeho udržitelnosti.“* Respondent C dlouhodobě využívá poradenských služeb společností, které se na dotační podporu specializují. Přesná odpověď: *„Vzhledem k administrativní náročnosti spojené se získáním a proplacením dotace, využíváme externích poradenských služeb společností, které se na tuto činnost specializují.“* Výsledek odpovědí je zde zcela jednoznačný, všichni respondenti využívají služeb specializované firmy na žádosti o dotace.

8.2.4 Spokojenost s výsledkem práce poradenské dotační firmy

Respondent A byl se službami firmy zcela spokojen, jejich práce mu ušetřila čas. Přesná odpověď: *„Se službami poradenské firmy jsem zcela spokojen, její práce mi ušetřila spoustu času a energie.“* Respondent B uvedl, že na administrativní úkony nemá čas a nechává to na specializovaných firmách. Přesná odpověď: *„Jako jednatel firmy se téměř výlučně věnuji výrobní a obchodní činnosti. Na úkony spojené s dotacemi tedy nemám čas a přenechávám je odborným firmám.“* Respondent C uvedl, že opakovaně využívá služeb specializované firmy z důvodu šetření času i financí. Přesná odpověď: *„Poradenských služeb využíváme opakovaně, jelikož na základě zkušeností z minulých let víme, že se to vyplatí časově i finančně“* Respondenti se shodují na aspektu otázky, že jim dotační poradenská firma výrazně šetří čas.

8.2.5 Náročnost administrativních úkonů v průběhu dotační podpory

Respondent A charakterizuje proces získání dotace jako náročný a zejména administrativu. Přesná odpověď: *„Celý proces spojený s dotací mně osobně přijde náročný, zejména s tím spojená administrativa.“* Respondentovi B přijde proces získání dotace standardní a administrativu nechává na poradenské firmě. Přesná odpověď: *„Jelikož naše společnost realizovala úspěšně již několik investičních projektů s dotační podporou, proces získání dotace z OP PIK mně přijde jako standardní. Administrativní práce leží zejména na poradenské firmě, která za tyto úkony obdrží náležitou provizi od naší společnosti.“* Respondent C charakterizuje náročnost administrativy jako jeden z aspektů, které mohou odradit žadatele o dotaci. Přesná odpověď: *„Administrativní zátěž je jedním z klíčových faktorů, který dokáže odradit žadatele od pokusu dotaci získat. Ano, administrativa je náročná.“* Z výsledku výpovědí respondentů vyplývá, že administrativní nároky spatřují všichni jako náročné.

8.2.6 Spokojenost s postupy Ministerstva Průmyslu a obchodu při získávání dotací

Respondent A postupy MPO nevnímá, jelikož se v tomto spoléhá výhradně na poradenskou firmu. Přesná odpověď: *„Postupy MPO zcela nevnímám, jelikož spoléhám na poradenskou dotační firmu, která zodpovídá za kvalitu odvedené práce.“* Respondent B shledává postupy MPO jako náročné a poukazuje na možnost zjednodušení těchto postupů. Přesná odpověď: *„Celý proces tzn. Od podání žádosti o dotaci až po proplacení dotace na realizovanou investici je poměrně komplikovaný a náročný. Hlavně schvalovací proces žádosti trvá příliš dlouho a komplikuje nám podnikatelům stanovit finanční investiční plán. Postupy ministerstva se dle mého názoru zjednodušit a zefektivnit.“* Respondent C charakterizuje postupy MPO jako zbytečně komplikované. Přesná odpověď: *„Musím zdůraznit, že proces získání dotace je zbytečně komplikovaný, na žadatele a kvalitu PZ jsou kladeny vysoké nároky, stejně tak i na dodržování dotačních podmínek.“* Z výsledku odpovědí respondentů je patrné, že respondenti (B, C) nejsou spokojeni s postupy MPO a respondent A se vyjádřil, že tyto aspekty nevnímá.

8.2.7 Opětné využití dotační podpory

Respondent A by využil dotační podporu znovu. Přesná odpověď: *„Ano, využil.“* Respondent B využívá dotační podpory opakovaně a bude ji i nadále využívat. Přesná odpověď: *„Využíváme dotační podporu opakovaně a v budoucnu ji určitě využijeme znovu.“* Respondent C by v budoucnu dotační podporu využil pouze na investice s vyššími náklady.

Přesná odpověď: „Opětovně bychom dotační podporu využili pouze na realizaci záměrů, které mají vyšší investiční náklady. Na malé investice dotační podporu neplánujeme využívat.“ Výsledkem zjištěných odpovědí je, že respondenti (A, B) by možnost dotační podpory znovu využili, respondent C ji využije pouze v případě vyšších investičních nákladů.

8.3 Dopady dotační podpory na ekonomiku podniku

8.3.1 Hodnocení vlivu dotační podpory na ekonomiku podniku

Respondentovi A poskytnutá dotační podpora dodala řadu významných přínosů, které mají vliv na ekonomiku podniku. Přesná odpověď: „Poskytnutá dotace mi umožnila zvýšit obrat mé firmy, vytvořit dvě nová pracovní místa a dramaticky navýšit objem výroby.“ Respondent B uvádí, že dotační podpora má pozitivní vliv na celkovou ekonomiku jeho firmy. Přesná odpověď: „Dotační podpora nám umožnila výrazným způsobem zkrátit dobu návratnosti investice, udržet si portfolio našich stálých zákazníků i realizovat nové zakázky. Dotace má pozitivní dopad napříč celou ekonomikou naší firmy.“ Respondent C uvádí popis celkového vlivu dotační podpory a poukazuje, že jejich cíl ekonomiky bude splněn. Přesná odpověď: „V rámci podnikatelského záměru jsme definovali navýšení tržeb naší firmy o 20,1 % v roce 2018 oproti výchozímu roku 2014 (poslední uzavřené účetní období před podáním žádosti o dotaci). Nyní již, kdy jsou nakoupeny technologie v plném provozu, vidíme, že náš nasmělý plán navýšení tržeb bude splněn.“ Na základě odpovědí je patrné, že všichni respondenti hodnotí vliv dotační podpory na ekonomiku jejich podniků jako pozitivní a přínosný.

8.3.2 Posílení konkurenceschopnosti podniku vlivem dotace

Respondent A potvrzuje, že investice výrazně přispěla ke konkurenceschopnosti jeho podniku. Přesná odpověď: „Vzhledem k velikosti mého podniku musím konstatovat, že investice přispěla výrazným způsobem k posílení konkurenceschopnosti. Jsem schopen vyrábět větší množství produkce s vysokou kvalitou i přidanou hodnotou.“ Respondent B uvádí, že díky dotační podpoře se zvýšila konkurenceschopnost podniku na domácím i evropském trhu. Přesná odpověď: „Dotací byla kladně ovlivněna ekonomika našeho podniku, zvýšili jsme obrat i přidanou hodnotu a tím pádem i svoji konkurenceschopnost na domácím i evropském trhu.“ Respondent C připouští, že dotační podpora přispěla k posílení konkurenceschopnosti podniku na trhu. Přesná odpověď: „Určitě ano, obdržená dotace přispěla k posílení naší konkurenceschopnosti na trhu. Pořídili jsme nové moderní

technologie, na kterých můžeme vyrábět kvalitnější a náročnější výrobky dle požadavků zákazníka.“ Výsledek odpovědí všech respondentů jednoznačně poukazuje na skutečnost, že dotace posílila konkurenceschopnost jejich podniku.

8.3.3 Největší přínosy spojené se získáním dotace

Respondent A spatřuje největší přínosy v získání nových zákazníků a ve stabilitě produkce. Přesná odpověď: *„Získal jsem nové zákazníky a stabilitu produkce.“* Respondent B spatřuje největší přínosy ve zvýšení obrátu podniku, zisku a přidané hodnotě a v získání lidských zdrojů. Přesná odpověď: *„Ve zvýšení obrátu, zisku a přidané hodnoty, udržení a i získání kvalitních lidských zdrojů.“* Respondent C spatřuje největší přínos ve schopnosti konkurence zahraničním firmám. Přesná odpověď: *„Jsme schopni konkurovat firmám s obdobným zaměřením výroby na zahraničních trzích.“* Jednotliví respondenti uvádí mnoho pozitivních přínosů, které jim dotační podpora dodala, ale shodnout se určitě mohou všichni na aspektu zvýšení zisku v podniku.

8.3.4 Negativní dopady dotační podpory

Respondent A žádné negativní dopady nezaznamenal. Přesná odpověď: *„Žádné jsem nezaznamenal.“* Respondent B uvádí, že pokud v budoucnu nedojde k výraznému propadu ekonomiky, tak se negativní dopady nedostaví. Přesná odpověď: *„Pokud nedojde v následujících letech k výraznému propadu ekonomiky, nebudou ani žádné negativní dopady.“* Respondent C nespátřuje kromě administrativní náročnosti žádná negativa. Přesná odpověď: *„Kromě administrativní náročnosti dotačního procesu, nespátřuji žádná výrazná negativa.“* Z výsledků odpovědí vyplývá, že respondenti nespátřují v rámci dotační podpory výrazné negativní dopady.

8.4 Shrnutí výsledků výzkumu

Celkové shrnutí výsledků výzkumu provedu jednotlivým zodpovězením výzkumných otázek, které jsem si stanovila již na začátku výzkumu, a které tvořily základ pro moji výzkumnou část práce.

1) Jak ovlivňuje aktuální dotační politika rozhodování MSP ohledně dotační podpory?

Z výsledků provedeného výzkumu je zřejmé, že MSP vnímají aktuální dotační politiku a princip získání dotační podpory z OPPIK jako poměrně komplikovaný a administrativně

náročný proces. Tato skutečnost je však neodrazuje od podávání žádostí o dotace, jelikož využívají služeb odborně zaměřených poradenských společností, které provedou žadatele kvalitně celým procesem získání finanční podpory a zajistí drtivou většinu administrativních úkonů za žadatele. MSP využívají možnosti získat dotační podporu i opakovaně na realizaci svých investičních záměrů.

2) Jak ovlivňuje efektivnost dotační podpory z OPPIK celkový proces získání dotace?

Způsob čerpání investičních dotačních podpor je málo efektivní. Z provedeného výzkumu vyplývá, že zejména schvalovací procesy poskytovatelem dotace jsou poměrně dlouhé. To komplikuje podnikům naplánovat finanční investiční plán, jehož součástí je i požadovaná finanční podpora. Podniky musí umět pružně reagovat na požadavky zákazníků a k tomu přizpůsobovat i své investice a zajistit zdroje financování. Bohužel nízká efektivita čerpání a schvalování dotačních podpor, to malým a středním podnikům značně stěžuje. Existuje zde prostor pro zvýšení efektivity Řídícího orgánu a to zjednodušením a zpřehledněním Podmínek poskytnutí dotace, odstranění vysoké administrativní zátěže, posílením kapacit schvalovacích procesů a výrazného technického vylepšení samotného informačního systému pro podávání žádostí o dotace.

3) Jak se projevují dopady dotační podpory v ekonomice MSP?

Realizací investic podpořených finančními dotacemi dochází k pozitivním dopadům do ekonomik MSP. Výzkum jednoznačně prokázal, že podpořené podniky v době udržitelnosti, tedy po realizaci investice, zvyšují obrát, přidanou hodnotu, získávají odborně způsobilé a kvalifikované zaměstnance, pronikají na nové trhy a to vše s ohledem na zajištění dlouhodobě udržitelného rozvoje, jehož podmínky stanovuje do značné míry i samotný program OPPIK. Dotační podpora tedy splňuje hlavní cíl - posílení konkurenceschopnosti MSP. Dle mého názoru mohou negativní dopady do ekonomiky žadatele nastat v případě, že je např. zjištěno pochybení kontrolním orgánem při realizaci podnikatelského záměru a následuje vyměření odvodu za porušení rozpočtové kázně.

9 Závěr

Operační program Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost, jehož problematice byla věnována drtivá část Bakalářské práce, je nejdůležitějším nástrojem dotační podpory malých a středních podniků v rámci ČR. Struktura teoretické i praktické části vycházela právě z tohoto hlavního tématu.

Hlavním cílem bakalářské práce bylo zjistit dopady dotační podpory z programu OP PIK na malé a střední podniky a analyzovat celkový proces získání dotační podpory. Na základě analýzy získaných dat a informací mohu konstatovat, že realizací investic podpořených finančními dotacemi ze Strukturálních fondů EU dochází k pozitivním dopadům do ekonomik MSP. Dotační podpora v rámci OP PIK tedy splňuje hlavní cíl a poslání, což je posílení konkurenceschopnosti MSP se zajištěním udržitelného rozvoje. I přes poměrně komplikovaný a administrativně náročný proces získání dotační podpory, výzkum prokázal, že podnikatelé podávají žádosti o poskytnutí dotace opakovaně a téměř výhradně za pomoci spolupráce kvalitní, předem ověřené specializované poradenské firmy, která zajišťuje převážnou většinu administrativních úkonů za žadatele. Analýza získaných dat a informací ale také poukazuje na malou efektivitu samotného procesu čerpání dotační podpory. Zejména schvalovací procesy prováděné poskytovatelem dotace jsou poměrně dlouhé. To komplikuje podnikatelům naplánovat finanční investiční plán, jehož součástí je i požadovaná finanční podpora. Existuje zde prostor pro zvýšení efektivity Řídícího orgánu a to zjednodušením a zpřehledněním Podmínek poskytnutí dotace, odstranění vysoké administrativní zátěže, posílením kapacit schvalovacích procesů a výrazného technického vylepšení samotného informačního systému pro podávání žádostí o dotace.

V rámci využití práce v pedagogické praxi by práce mohla být využita jako základní příručka pro školitele, kteří vedou semináře adresované široké veřejnosti a hlavně potencionálním žadatelům o dotační podporu.

Závěrem je tedy možné konstatovat, že investiční dotační podpora v rámci Operačního programu Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost je smysluplná, naplňuje stanovené cíle programu a umožňuje významným způsobem malým a středním podnikům zvyšovat svůj ekonomický a hospodářský růst. Dopady finanční podpory mají pozitivní vliv na posilování konkurenceschopnosti malých a středních podniků a umožňují implementovat do výrobních procesů inovační technologie, které produkují výrobky s vysokou přidanou hodnotou. Oslovení respondenti a jejich poskytnuté informace jsou nesporným důkazem toho, že čerpání dotačních prostředků mají významné pozitivní dopady na ekonomický a hospodářský rozvoj malých a středních podniků. Pevně věřím, že problematika MSP bude i nadále předmětem mnoha diskuzí a hlavně také preferovanou oblastí, kam bude i nadále cílit dotační podpora.

10 SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

Akční plán podpory malých a středních podnikatelů na rok 2017. *Mpo.cz* [online]. [cit. 2018-04-19]. Dostupné z: <https://www.mpo.cz/cz/podnikani/male-a-stredni-podnikani/studie-a-strategicke-dokumenty/akcni-plan-podpory-malych-a-strednich-podnikatelu-na-rok-2017--232783/>

Analýza elektronického obchodu v českém podnikatelském prostředí. *Mpo.cz* [online]. [cit. 2018-04-19]. Dostupné z: https://www.mpo.cz/assets/cz/e-komunikace-a-posta/Internet/2016/6/Anal_za_elektronick_ho_obchodu_v__esk_m_podnikatelsk_m_prost_ed_.pdf

BENEŠ, Milan. *Andragogika*. Praha: Grada, 2008. Pedagogika (Grada). ISBN 978-80-247-2580-2.

BOČKOVÁ, Nina. *Podpora výzkumu a vývoje: cesta ke zvýšení konkurenceschopnosti podniků: R&D support: the way how to increase enterprises' competitiveness : zkrácená verze Ph. D. Thesis*. V Brně: [Vysoké učení technické], 2015. ISBN 978-80-214-5220-6.

BOHÁČKOVÁ, Ivana a Magdalena HRABÁNKOVÁ. *Strukturální politika Evropské unie*. Praha: C.H. Beck, 2009. Beckova edice ekonomie. ISBN 9788074001116.

DVOŘÁKOVÁ, Miroslava, POLÁCHOVÁ VAŠŤATKOVÁ, Jana a Pavla VYHNÁLKOVÁ, ed. *Problematika finančních a jiných zdrojů nejen v sociální sféře*. Olomouc: Hanex, 2008. ISBN 978-80-7409-017-2.

Evropské fondy 2014-2020: jednoduše pro lidi. 2. aktualizované vydání. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR - Národní orgán pro koordinaci, 2015. ISBN 978-80-87147-84-9.

Evropské programy na podporu výzkumu, vývoje a inovací, podnikání, infrastruktury a odborného vzdělávání v letech 2014-2020: inspirace pro podnikavé. [Praha: Technologické centrum AV ČR], 2014. ISBN 978-80-86794-45-7.

Evropské strukturální a investiční fondy 2014-2020 v kostce. 2. aktualizované vydání. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2015. ISBN 978-80-7538-048-7.

HENDL, Jan. *Kvalitativní výzkum: základní metody a aplikace*. Praha: Portál, 2005. ISBN 80-7367-040-2.

HODAŇ, Bohuslav. *Teorie a zkušenosti v přípravě a realizaci projektů*. Olomouc: Univerzita Palackého, 2013. ISBN 978-80-244-3651-7.

KORECKÝ, Michal a Václav TRKOVSKÝ. *Management rizik projektů: se zaměřením na projekty v průmyslových podnicích*. Praha: Grada, 2011. Expert (Grada). ISBN 978-80-247-3221-3.

MÁCHAL, Pavel, Martina ONDROUCHOVÁ a Radmila PRESOVÁ. *Světové standardy projektového řízení: pro malé a střední firmy : IPMA, PMI, PRINCE2*. Praha: Grada, 2015. Manažer. ISBN 978-80-247-5321-8.

Metodický pokyn pro řízení výzev, hodnocení a výběr projektů v programovém období 2014–2020. *Strukturalni-fondy.cz* [online]. [cit. 2018-04-19]. Dostupné z: http://www.strukturalni-fondy.cz/getmedia/bf2d7390-7b4c-4e66-a225-36f99c252b74/MP-RVHP_v1.pdf

METODICKÝ POKYN PRO ŘÍZENÍ VÝZEV, HODNOCENÍ A VÝBĚR PROJEKTŮ V PROGRAMOVÉM OBDOBÍ 2014–2020. *Dotaceeu.cz* [online]. [cit. 2018-04-19]. Dostupné z:

http://www.dotaceu.cz/getmedia/00529c0d-6716-4a21-b327-9930f155fffb/MP-RVHP_v2.pdf?ext=.pdf

Mezinárodní účetní standardy 2000. Praha: HZ, 2000. ISBN 80-238-2029-x.

MULAČOVÁ, Věra a Petr MULAČ. *Obchodní podnikání ve 21. století*. Praha: Grada, 2013. Finanční řízení. ISBN 9788024747804.

Nařízení Komise (EU) č. 651/2014. *Eur-lex.europa.eu* [online]. [cit. 2018-04-19]. Dostupné z: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=CELEX:32014R0651>

PAJAS, Petr a Tony ROSSITER, ed. *O Evropské unii*. Praha: Ministerstvo zahraničních věcí České republiky, 2000. ISBN 80-86345-04-1.

PAVLÁK, Miroslav. *Ekonomika malých a středních podniků: studijní opora*. V Plzni: Západočeská univerzita, 2014. ISBN 978-80-261-0400-1.

STREJČEK, Petr. *Evropský integrační proces: distanční studijní opora : pro potřeby modulů Základy evropské integrace a instituce EU a Ekonomika a politiky EU*. Brno: Brno International Business School, 2016. ISBN 978-80-87255-68-1.

SVOBODA, Tomáš. *Efektivnost využívání strukturálních fondů EU: vybrané právní aspekty*. Brno: Masarykova univerzita, 2016. ISBN 978-80-210-8427-8.

ŠVANDOVÁ, Eva, Eva ŠTĚPÁNKOVÁ a Sylva TALPOVÁ. *Ekonomika malých a středních podniků*. 2., rozš. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2011. ISBN 978-80-210-5494-3.

TUNKROVÁ, Lucie. *Ekonomická integrace Evropské unie*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2013. ISBN 978-80-244-3659-3.

VEBER, Jaromír a Jitka SRPOVÁ. *Podnikání malé a střední firmy*. 2., aktualiz. a rozš. vyd. Praha: Grada, 2008. Expert (Grada). ISBN 978-80-247-2409-6.

VEBER, Jaromír a Jitka SRPOVÁ. *Podnikání malé a střední firmy*. 3., aktualiz. a dopl. vyd. Praha: Grada, 2012. Expert (Grada). ISBN 978-80-247-4520-6.

VEVERKOVÁ, Soňa a Aleš KROUPA. *Mikrofinancování a možnost jeho využití v ČR*. Praha: VÚPSV, 2017. ISBN 978-80-7416-242-8.

Výsledky intervencí ze strukturálních fondů a Fondu soudržnosti dosažené v tematických oblastech v letech 2007-2013. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2014. ISBN 978-80-87147-87-0.

Výroční zpráva konference OP PIK. *Mpo.cz* [online]. [cit. 2018-04-19]. Dostupné z: https://www.mpo.cz/assets/cz/podnikani/dotace-a-podpora-podnikani/oppik-2014-2020/konference-a-seminare-v-ramci-op-pik/2017/12/7_Vyrocní-konference-OPPIK-8-12-2017_1.pdf

Výroční zpráva a závěrečná zpráva o provádění pro cíl Investice pro růst a zaměstnanost. *Mpo.cz* [online]. [cit. 2018-04-19]. Dostupné z: <https://www.mpo.cz/assets/cz/podnikani/dotace-a-podpora-podnikani/oppik-2014-2020/operacni-program-podnikani-a-inovace-pro-konkurenceschopnost/2017/12/VZ-OP-PIK-2016.pdf>

WOKOUN, René, Pavel MATES a Jaroslava KADERÁBKOVÁ. *Základy regionálních věd a veřejné správy*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2011. Monografie (Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk). ISBN 978-80-7380-304-9.

Zadávání zakázek dle pravidel operačního programu. *Oppik.cz* [online]. [cit. 2018-04-19]. Dostupné z: <http://www.oppik.cz/dotacni-radce/zadavani-zakazek-dle-pravidel-operacniho-programu>

Zákon č. 320/2001 Sb. *Mfcr.cz* [online]. [cit. 2018-04-19]. Dostupné z: <https://www.mfcr.cz/cs/legislative/legislativni-dokumenty/2001/zakon-c-320-2001-sb-3509>

11 Seznam použitých zkratek

ESIF	Evropské strukturální a investiční fondy
EU	Evropská unie
EFFR/ERDF	Evropský fond pro regionální rozvoj
ESF	Evropský sociální fond
FS	Fond soudržnosti
EAFRD	Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova
EMFF	Evropský námořní a rybářský fond
MSP	Malé a střední podniky
MPO	Ministerstvo průmyslu a obchodu
MMR	Ministerstvo pro místní rozvoj
OPPIK	Operační program Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost
PZ	Podnikatelský záměr
ISKP	Informační systém konečného příjemce
API	Agentura pro podnikání a inovace
ŽOP	Žádost o proplacení dotace
FÚ	Finanční úřad

12 Seznam tabulek

Tabulka č. 1, zdroj: vlastní, str. 29

Tabulka č. 2, zdroj: vlastní, str. 32

13 Seznam příloh

13.1 Příloha č. 1 – Přepis rozhovoru respondenta A

Dotační politika pro MSP

1. Jste spokojen s dotační politikou a principem fungování dotací?

Respondent A: Princip fungování dotací obecně chápu, ale detailně se o něj nezajímám.

2. Myslíte si, že je finanční podpora pro MSP dostatečná?

RespondentA: Nevím kolik finančních prostředků je na podporu MSP určeno, ale předpokládám, že pro MSP je podpora vyšší než u velkých podniků.

3. Myslíte si, že má v rámci ČR dotační podpora adekvátní propagaci?

RespondentA: Nevím, nezajímám se o to.

4. Jak jste se dozvěděl o Operačním programu Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost?

RespondentA: Možnost získání dotace na moji plánovanou investici jsem se dozvěděl od svého známého, který bydlí a podniká ve stejném městě jako poradenská dotační společnost, s kterou jsem dotaci realizoval.

5. Z jakého důvodu jste si podal žádost právě v tomto dotačním programu?

RespondentA: Vzhledem k zaměření výroby mé firmy není jiná možnost, kde získat dotační podporu, než z OP PIK.

6. Jaké okolnosti Vás přiměly podat žádost o dotaci?

RespondentA: Můj investiční plán zahrnoval pořízení dvou CNC obráběcích strojů. Investiční náklady na jejich pořízení jsou vysoké a bez dotační podpory bych mohl pořídit pouze jeden stroj.

7. Využil jste již někdy možnost získat dotační podporu a popřípadě jakou?

RespondentA: ANO, v programu OPPI ROZVOJ.

Proces získání dotace a administrativní úkony spojené s dotací

1. Jaká byla vaše struktura podnikatelského záměru?

RespondentA: Jednalo se o investici do elektroerozivní drátové řezačky a 3osého CNC obráběcího centra. Plánované investiční náklady činili téměř 7 mil. Kč.

2. Nastala u vás nutnost zajištění finančních zdrojů na investici formou úvěru?

RespondentA: ANO, protože bych celý proces investice nebyl schopen pojmout.

3. Žádost o dotaci a s ní spojené administrativní záležitosti jste si vypracoval sám nebo jste využil specializovanou firmu?

RespondentA: Využil jsem poradenských služeb specializované firmy.

4. Pokud jste využil poradenskou firmu, byl jste spokojený s výsledkem a ušetřilo vám to čas?

RespondentA: Se službami poradenské firmy jsem zcela spokojen, její práce mi ušetřila spoustu času a energie.

5. Jak náročné administrativní nároky a úkony jste pocíťoval v průběhu získání dotace?

RespondentA: Celý proces spojený s dotací mně osobně přijde náročný, zejména s tím spojená administrativa.

6. Jste spokojen se současnými postupy Ministerstva Průmyslu a obchodu při získávání dotací?

RespondentA: Postupy MPO zcela nevnímám, jelikož spoléhám na poradenskou dotační firmu, která zodpovídá za kvalitu odvedené práce.

7. Když zvážíte všechny aspekty, které byli nezbytné pro úspěšné získání dotace, využili byste dotační podporu znovu?

RespondentA: Ano, využil.

Dopady dotační podpory na ekonomiku podniku

1. Jak hodnotíte vliv dotační podpory na ekonomiku podniku?

RespondentA: Poskytnutá dotace mi umožnila zvýšit obrat mé firmy, vytvořit dvě nová pracovní místa a dramaticky navýšit objem výroby.

2. Posílila dotace konkurenceschopnost vašeho podniku?

RespondentA: Vzhledem k velikosti mého podniku musím konstatovat, že investice přispěla výrazným způsobem k posílení konkurenceschopnosti. Jsem schopen vyrábět větší množství produkce s vysokou kvalitou i přidanou hodnotou.

3. V čem konkrétně spatřujete největší přínosy dotační podpory?

RespondentA: Získal jsem nové zákazníky a stabilitu produkce.

4. Vnímáte i nějaké negativní dopady?

RespondentA: Žádné jsem nezaznamenal.

13.2 Příloha č. 2 – Přepis rozhovoru respondenta B

Dotační politika pro MSP

1. Jste spokojen s dotační politikou a principem fungování dotací?

Respondent B: Naše firma realizovala několik významných projektů s dotační podporou, a tak můžu říci, že s dotační politikou a principem fungování dotací jsem v rámci možností spokojen.

2. Myslíte si, že je finanční podpora pro MSP dostatečná?

Respondent B: V rámci OPPI činila dotační podpora na investiční výdaje i 60%. V rámci OP PIK činí tato podpora na technologické projekty pouze 45%. Tedy z mého pohledu je dostatečná podpora alespoň ve výši 50%.

3. Myslíte si, že má v rámci ČR dotační podpora adekvátní propagaci?

Respondent B: Za dobu fungování evropských dotací si myslím, že podnikatelé mají povědomí o možnosti získání dotačních podpor. Drtivá většina informací je uvedena na webových stránkách poskytovatelů dotace.

4. Jak jste se dozvěděl o Operačním programu Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost?

Respondent B: Informaci o novém dotačním období OP PIK mně předal projektový manažer poradenské firmy, se kterou dlouhodobě spolupracuji.

5. Z jakého důvodu jste si podal žádost právě v tomto dotačním programu?

Respondent B: Projektový manažer poradenské firmy mě ujistil, že plánovaná investice je v souladu s pravidly OP PIK.

6. Jaké okolnosti Vás přiměly podat žádost o dotaci?

Respondent B: Naše společnost disponuje vysoce přesnými CNC obráběcími centry s různým technickým vybavením a stářím. Požadavky na přesnost výroby jsou na nás stále vyšší a musíme tedy nejstarší obráběcí centra nahrazovat inovačními technologiemi splňující požadovanou přesnost, kvalitu a efektivitu.

7. Využil jste již někdy možnost získat dotační podporu a popřípadě jakou?

RespondentB: Dotační podporu se snažíme využívat na všechny námi realizované investice a to nejenom na investice do výrobních strojů, ale také do technického zhodnocení naší provozovny. V rámci minulého dotačního období OPPI jsme realizovali 7 investičních projektů s dotační podporou.

Proces získání dotace a administrativní úkony spojené s dotací

1. Jaká byla vaše struktura podnikatelského záměru?

RespondentB: 3osé CNC obráběcí centrum v hodnotě 210 000 EUR a 5osé CNC obráběcí centrum v hodnotě 300 000 EUR.

2. Nastala u vás nutnost zajištění finančních zdrojů na investici formou úvěru?

RespondentB: Dlouhodobě spolupracujeme s naším bankovním ústavem, který nám zajišťuje spolufinancování investic výhodnými střednědobými úvěry.

3. Žádost o dotaci a s ní spojené administrativní záležitosti jste si vypracoval sám nebo jste využil specializovanou firmu?

RespondentB: Dlouhodobě spolupracuji s poradenskou dotační firmou, která zajišťuje komplexní proces k získání dotačních prostředků včetně vyhodnocení projektu a monitorování jeho udržitelnosti.

4. Pokud jste využil poradenskou firmu, byl jste spokojený s výsledkem a ušetřilo vám to čas?

RespondentB: Jako jednatel firmy se téměř výlučně věnuji výrobní a obchodní činnosti. Na úkony spojené s dotacemi tedy nemám čas a přenechávám je odborným firmám.

5. Jak náročné administrativní nároky a úkony jste pocíťoval v průběhu získání dotace?

RespondentB: Jelikož naše společnost realizovala úspěšně již několik investičních projektů s dotační podporou, proces získání dotace z OP PIK mně přijde jako standardní. Administrativní práce leží zejména na poradenské firmě, která za tyto úkony obdrží náležitou provizi od naší společnosti.

6. Jste spokojen se současnými postupy Ministerstva Průmyslu a obchodu při získávání dotací?

RespondentB: Celý proces tzn. Od podání žádosti o dotaci až po proplacení dotace na realizovanou investici je poměrně komplikovaný a náročný. Hlavně schvalovací proces žádosti trvá příliš dlouho a komplikuje nám podnikatelům stanovit finanční investiční plán. Postupy ministerstva se dle mého názoru zjednodušit a zefektivnit.

7. Když zvažíte všechny aspekty, které byli nezbytné pro úspěšné získání dotace, využil byste dotační podporu znovu?

RespondentB: Využíváme dotační podporu opakovaně a v budoucnu ji určitě využijeme znovu.

Dopady dotační podpory na ekonomiku podniku

1. Jak hodnotíte vliv dotační podpory na ekonomiku podniku?

RespondentB: Dotační podpora nám umožnila výrazným způsobem zkrátit dobu návratnosti investice, udržet si portfolio našich stálých zákazníků i realizovat nové zakázky. Dotace má pozitivní dopad napříč celou ekonomikou naší firmy.

2. Posílila dotace konkurenceschopnost vašeho podniku?

RespondentB: Dotací byla kladně ovlivněna ekonomika našeho podniku, zvýšili jsme obrat i přidanou hodnotu a tím pádem i svoji konkurenceschopnost na domácím i evropském trhu.

3. V čem konkrétně spatřujete největší přínosy dotační podpory?

RespondentB: Ve zvýšení obratu, zisku a přidané hodnoty, udržení a i získání kvalitních lidských zdrojů.

4. Vnímáte i nějaké negativní dopady?

RespondentB: Pokud nedojde v následujících letech k výraznému propadu ekonomiky, nebudou ani žádné negativní dopady.

13.3 Příloha č. 3 – Přepis rozhovoru respondenta C

Dotační politika pro MSP

1. Jste spokojen s dotační politikou a principem fungování dotací?

RespondentC: Naše investice realizujeme jak z dotační, tak i bez dotační podpory. Důležitá je pro nás aktuální situace na trhu a my musíme k tomu přizpůsobit naše investiční záměry. Pokud je v dané době vhodný dotační titul, snažíme se ho využít.

2. Myslíte si, že je finanční podpora pro MSP dostatečná?

RespondentC: Jelikož bereme případnou dotaci jako bonus pro naše investice, považujeme dotační podporu za dostatečnou.

3. Myslíte si, že má v rámci ČR dotační podpora adekvátní propagaci?

RespondentC: V mediích jsem propagaci dotací zaregistroval, ale nedokážu posoudit, zdali je adekvátní.

4. Jak jste se dozvěděl o Operačním programu Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost?

RespondentC: Dostal jsem referenci na dotační společnost od firmy, se kterou spolupracujeme na realizaci zakázek, a jejich zaměstnanci mi pak sdělili bližší informace o programu OP PIK.

5. Z jakého důvodu jste si podal žádost právě v tomto dotačním programu?

RespondentC: Charakter naší plánované investice zapadal do koncepce OP PIK.

6. Jaké okolnosti Vás přiměly podat žádost o dotaci?

RespondentC: Investici do dřevobráběcích strojů jsme se rozhodli realizovat i bez případné dotační podpory. Získaná dotace by nám ale umožnila výrazně zkrátit dobu návratnosti plánované investice.

7. Využil jste již někdy možnost získat dotační podporu a popřípadě jakou?

RespondentC: ANO, na realizaci investice do výrobních strojů a zařízení.

Proces získání dotace a administrativní úkony spojené s dotací

1. Jaká byla vaše struktura podnikatelského záměru?

RespondentC: Do rozpočtu PZ jsme zahrnuli nové dřevoobráběcí technologie, které jsou pro naši výrobu stěžejní. Těmito novými technologiemi jsme nahradili technicky zastaralé a energeticky náročné stroje. Jednalo se o lis na lepení spárovky, širokopásovou brusku a kalibrační brusku. Celková investice byla v hodnotě 4 mil. Kč.

2. Nastala u vás nutnost zajištění finančních zdrojů na investici formou úvěru?

RespondentC: NE, investici jsme realizovali čistě z našich vlastních zdrojů.

3. Žádost o dotaci a s ní spojené administrativní záležitosti jste si vypracoval sám nebo jste využil specializovanou firmu?

RespondentC: Vzhledem k administrativní náročnosti spojené se získáním a proplacením dotace, využíváme externích poradenských služeb společností, které se na tuto činnost specializují.

4. Pokud jste využil poradenskou firmu, byl jste spokojený s výsledkem a ušetřilo vám to čas?

RespondentC: Poradenských služeb využíváme opakovaně, jelikož na základě zkušeností z minulých let víme, že se to vyplatí časově i finančně.

5. Jak náročné administrativní nároky a úkony jste pocíťoval v průběhu získání dotace?

RespondentC: Administrativní zátěž je jedním z klíčových faktorů, který dokáže odradit žadatele od pokusu dotaci získat. Ano, administrativa je náročná.

6. Jste spokojen se současnými postupy Ministerstva Průmyslu a obchodu při získávání dotací?

RespondentC: Musím zdůraznit, že proces získání dotace je zbytečně komplikovaný, na žadatele a kvalitu PZ jsou kladeny vysoké nároky, stejně tak i na dodržování dotačních podmínek.

7. Když zvážíte všechny aspekty, které byli nezbytné pro úspěšné získání dotace, využil byste dotační podporu znovu?

Respondent C: Opětovně bychom dotační podporu využili pouze na realizaci záměrů, které mají vyšší investiční náklady. Na malé investice dotační podporu neplánujeme využívat.

Dopady dotační podpory na ekonomiku podniku

1. Jak hodnotíte vliv dotační podpory na ekonomiku podniku?

Respondent C: V rámci PZ jsme definovali navýšení tržeb naší firmy o 20,1 % v roce 2018 oproti výchozímu roku 2014 (poslední uzavřené účetní období před podáním žádosti o dotaci). Nyní již, kdy jsou nakoupeny technologie v plném provozu, vidíme, že náš nesmělý plán navýšení tržeb bude splněn.

2. Posílila dotace konkurenceschopnost vašeho podniku?

Respondent C: Určitě ano, obdržená dotace přispěla k posílení naší konkurenceschopnosti na trhu. Pořídili jsme nové moderní technologie, na kterých můžeme vyrábět kvalitnější a náročnější výrobky dle požadavků zákazníka.

3. V čem konkrétně spatřujete největší přínosy dotační podpory?

Respondent C: Jsme schopni konkurovat firmám s obdobným zaměřením výroby na zahraničních trzích.

4. Vnímáte i nějaké negativní dopady?

Respondent C: Kromě administrativní náročnosti dotačního procesu, nespatřuji žádná výrazná negativa.